

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA I PÓŁROCZE 2008**

Lubin, październik 2008 rok

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota	Strona
Skonsolidowany bilans	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	5
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	6
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego:	
1 Informacje ogólne	7
2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	8
2.1 Podstawa sporządzenia	8
2.2 Polityka rachunkowości	10
3 Ważne oszacowania	26
4 Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne	27
5 Informacje dotyczące segmentów działalności	28
6 Rzeczowe aktywa trwałe	30
7 Wartości niematerialne	34
8 Nieruchomości inwestycyjne	36
9 Inwestycje w jednostki stowarzyszone	37
10 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	37
11 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	37
12 Pochodne instrumenty finansowe	38
13 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	41
14 Zapasy	42
15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	42
16 Kapitał akcyjny	42
17 Pozostałe kapitały	43
18 Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi	44
19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44
20 Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	45
20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki	45
20.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	46
21 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	47
22 Odroczony podatek dochodowy	48
23 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51
24 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	53
25 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	55
26 Odpisy z tytułu utraty wartości	56
27 Przychody ze sprzedaży	57
28 Koszty według rodzaju	58
29 Koszty świadczeń pracowniczych	58
30 Pozostałe przychody operacyjne	59
31 Pozostałe koszty operacyjne	59
32 Koszty finansowe-netto	60
33 Instrumenty finansowe	61
33.1 Wartość bilansowa	61
33.2 Wartość godziwa	63
33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	64
33.4 Przeniesienia niekwalifikujące się do wyłączenia	65
33.5 Sytuacje dotyczące instrumentów finansowych nie występujące w Grupie Kapitałowej	65
34 Zarządzanie ryzykiem finansowym	65
34.1 Ryzyko rynkowe	66
34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem	73
34.3 Ryzyko kredytowe	74
35 Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	77
36 Podatek dochodowy	78
37 Zysk przypadający na jedną akcję	78
38 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	78
39 Wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	79
40 Transakcje z podmiotami powiązanymi	80
41 Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego	83
42 Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe	83
43 Struktura zatrudnienia	86
44 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	86
45 Dotacje państwowe	86
46 Zdarzenia po dniu bilansowym	86

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowany bilans

		Stan na dzień	
	Nota	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	6 744 233	6 614 352
Wartości niematerialne	7	118 047	119 231
Nieruchomości inwestycyjne	8	16 517	16 517
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	9	659 760	690 096
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	319 174	320 506
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	44 759	47 155
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11	57 292	43 934
Pochodne instrumenty finansowe	12	8 154	33 395
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	53 376	47 071
		8 021 312	7 932 257
Aktywa obrotowe			
Zapasy	14	1 862 653	1 744 495
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	1 411 543	925 367
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		1 669	7 377
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	100 623	-
Pochodne instrumenty finansowe	12	16 429	81 622
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	3 450 503	2 812 096
		6 843 420	5 570 957
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży			
	25	550	184
RAZEM AKTYWA			
		14 865 282	13 503 398
Pasywa			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej			
Kapitał akcyjny	16	2 000 000	2 000 000
Pozostałe kapitały	17	8 791	13 118
Zyski zatrzymane		7 360 280	7 440 870
		9 369 071	9 453 988
Kapitały przypadające na udziały mniejszości			
		47 296	47 621
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY			
		9 416 367	9 501 609
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	31 497	24 762
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	69 756	162 909
Pochodne instrumenty finansowe	12	-	3 087
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	34 282	29 804
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	944 331	919 923
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	24	536 267	570 327
		1 616 133	1 710 812
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	3 438 566	1 646 406
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	195 165	113 201
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		30 159	343 377
Pochodne instrumenty finansowe	12	61	14 335
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	79 643	77 402
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	24	89 188	96 256
		3 832 782	2 290 977
RAZEM ZOBOWIĄZANIA			
		5 448 915	4 001 789
RAZEM PASYWA			
		14 865 282	13 503 398

Noty przedstawione na stronach od 7 do 88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Przychody ze sprzedaży	27	6 750 769	6 467 899
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	(4 054 068)	(3 639 149)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 696 701	2 828 750
Koszty sprzedaży	28	(113 216)	(95 652)
Koszty ogólnego zarządu	28	(347 739)	(344 774)
Pozostałe przychody operacyjne	30	314 135	1 073 207
Pozostałe koszty operacyjne	31	(586 253)	(1 334 972)
Zysk z działalności operacyjnej		1 963 628	2 126 559
Koszty finansowe - netto	32	(24 712)	(15 212)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	35	152 524	122 430
Zysk przed opodatkowaniem		2 091 440	2 233 777
Podatek dochodowy	36	(372 281)	(408 136)
Zysk netto		1 719 159	1 825 641
z tego:			
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		1 719 410	1 825 334
przypadający udziałowcom mniejszościowym		(251)	307
		1 719 159	1 825 641
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za okres półroczny (wyrażony w złotych na jedną akcję)	37		
– podstawowy		8,60	9,13
– rozwodniony		8,60	9,13

Noty przedstawione na stronach od 7 do 88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Nota	Przypadające na akcjonariuszy Jednostki Dominującej			Przypadające na udziały mniejszości	Razem kapitał własny
		Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane		
Stan na 1 stycznia 2007 r. wykazany pierwotnie		2 000 000	(431 161)	6 648 838	44 725	8 262 402
Błąd poprzednich okresów		-	-	251 473	37	251 510
Stan na 1 stycznia 2007 r.		2 000 000	(431 161)	6 900 311	44 762	8 513 912
Wpływ wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	34.1.9	-	698 586	-	-	698 586
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(1 845)	-	-	(1 845)
Podatek odroczoney	22	-	(137 452)	-	-	(137 452)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		-	559 289	-	-	559 289
Zysk netto		-	-	1 825 334	307	1 825 641
Suma ujętych przychodów/(kosztów)		-	559 289	1 825 334	307	2 384 930
Dywidenda za 2006 rok		-	-	(3 394 000)	-	(3 394 000)
Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi		-	-	-	1 531	1 531
Stan na 30 czerwca 2007 r.		2 000 000	128 128	5 331 645	46 600	7 506 373
Stan na 1 stycznia 2008 r.		2 000 000	13 118	7 440 870	47 621	9 501 609
Wpływ wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	34.1.9	-	(2 095)	-	-	(2 095)
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(2 073)	-	-	(2 073)
Podatek odroczoney	22	-	(159)	-	-	(159)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		-	(4 327)	-	-	(4 327)
Zysk netto		-	-	1 719 410	(251)	1 719 159
Suma ujętych przychodów/(kosztów)		-	(4 327)	1 719 410	(251)	1 714 832
Dywidenda za 2007 rok	38			(1 800 000)	(74)	(1 800 074)
Stan na 30 czerwca 2008 r.		2 000 000	8 791	7 360 280	47 296	9 416 367

Noty przedstawione na stronach od 7 do 88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

		Za okres	
	Nota	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto		1 719 159	1 825 641
Korekty zysku netto	39	222 005	583 297
Podatek dochodowy zapłacony		(674 141)	(595 784)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 267 023	1 813 154
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(572 611)	(613 530)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	39	8 660	11 012
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych		-	35 924
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		(64 844)	(202 797)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		64 844	175 038
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(100 005)	(200 000)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		151	61 254
Nabycie aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych - aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		(13 361)	(32 152)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych - aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		-	22 096
Wpływy z tytułu spłaty udzielonych pożyczek		-	250
Odsetki otrzymane		753	471
Dywidendy otrzymane		91 410	203 167
Inne wydatki inwestycyjne		(17 888)	(20 221)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(602 891)	(559 488)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wydatki związane z transakcjami z udziałowcami mniejszościowymi		-	(464)
Wpływy z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek		30 158	55 562
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek		(45 733)	(25 716)
Spłata zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		(836)	(4 194)
Odsetki zapłacone		(6 604)	(3 868)
Dywidendy wypłacone		(24)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(23 039)	21 320
Przepływy pieniężne netto razem		641 093	1 274 986
Straty z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(2 686)	(16 132)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		638 407	1 258 854
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	15	2 812 096	2 321 131
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	15	3 450 503	3 579 985
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		1 682	2 171

Noty przedstawione na stronach od 7 do 88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

**Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
sporządzonego za I półrocze 2008 roku**

1. Informacje ogólne

Nazwa, siedziba, przedmiot działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednostka Dominująca posiada następujący nr NIP 692-000-00-13 oraz REGON 390021764.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Biuro Zarządu oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud, Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji. Skład Grupy Kapitałowej przedstawiono w notcie nr 5.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, oraz – w formie GDR-ów (globalnych kwitów depozytowych) – na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (LSE). Według klasyfikacji GPW w Warszawie, KGHM Polska Miedź S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „przemysł metalowy”.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej stanowi:

- kopalnictwo rud metali nieżelaznych,
- wydobywanie żwiru i piasku,
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych,
- produkcja soli,
- odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych,
- kucie, prasowanie, wylaczanie i walcowanie metali – metalurgia proszków,
- zagospodarowanie odpadów,
- sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu,
- magazynowanie i przechowywanie towarów,
- działalność związana z zarządzaniem holdingami,
- działalność geologiczno-poszukiwawcza,
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów górniczych i produkcyjnych,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej oraz pary wodnej i gorącej wody, wytwarzanie gazu, dystrybucja paliw gazowych przez sieć zasilającą,
- zawodowe trudnienie się ratownictwem,
- rozkładowy i pozarozkładowy transport lotniczy,
- usługi telekomunikacyjne i informatyczne.

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rudy miedzi, soli oraz kopalin pospolitych opiera się na podstawie posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesji wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w latach 1993 – 2004.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych,
- usługi budownictwa podziemnego,
- produkcja maszyn i urządzeń górniczych,
- produkcja energii,
- usługi telekomunikacyjne,
- usługi transportowe,
- usługi z zakresu badań, analiz i projektowania.

Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność od 12 września 1991 roku. Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i jednostek zależnych jest nieoznaczony.

Prawnym poprzednikiem KGHM Polska Miedź S.A. było przedsiębiorstwo państwowe Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w Lubinie przekształcone w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa w trybie określonym w ustawie z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

W okresie od 1 stycznia 2008 roku do dnia 17 stycznia 2008 roku skład oraz podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu Jednostki Dominującej przedstawiał się następująco:

- Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu
- Ireneusz Reszczyński	I Wiceprezes Zarządu ds. Handlu
- Marek Fusiński	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Stanisław Kot	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji
- Dariusz Kaśków	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju

W dniu 17 stycznia 2008 roku Rada Nadzorcza odwołała Pana Krzysztofa Skórę z funkcji Prezesa Zarządu oraz Pana Dariusza Kaśków z funkcji Wiceprezesa Zarządu i ustaliła, że Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. składa się z trzech Członków Zarządu. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Ireneuszowi Reszczyńskiemu pełniącemu funkcję I Wiceprezesa Zarządu wykonywanie funkcji Prezesa Zarządu do czasu powołania Prezesa Zarządu.

W dniu 17 kwietnia 2008 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 23 kwietnia 2008 roku Pana Mirosława Krutina na stanowisko Prezesa Zarządu.

1. Informacje ogólne (kontynuacja)

W dniu 23 kwietnia 2008 roku Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Członka Zarządu – Wiceprezesa Zarządu Pana Marka Fusińskiego, Pana Stanisława Kota i Pana Ireneusza Reszczyńskiego. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała na funkcję Członka Zarządu Pana Herberta Wirtha na stanowisko I Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju i Pana Macieja Tyburę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji skład oraz kompetencje Członków Zarządu są następujące:

- Mirosław Krutin	Prezes Zarządu
- Herbert Wirth	I Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju
- Maciej Tybura	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 7 października 2008 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Grupy Kapitałowej niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z półrocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym KGHM Polska Miedź S.A. za okres zakończony 30 czerwca 2008 roku. Sprawozdanie to jest dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.kghm.pl.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską wg tych samych zasad dla okresu bieżącego i okresów porównywalnych.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o skutki hiperinflacji w stosunku do składników rzeczowych aktywów trwałych oraz kapitału własnego), za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych i nieruchomości inwestycyjnych wycenionych w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczane.

Zastosowanie standardów i interpretacji obowiązujących Grupę Kapitałową od 1 stycznia 2008 roku.

KIMSF 11 „MSSF 2 - Transakcje w grupie kapitałowej i transakcje na akcjach własnych”

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy

KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy

KIMSF 14 „MSR 19 – Aktywa wynikające z programów określonych świadczeń i wymogi minimalnego finansowania”.

Zastosowanie tej Interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy

Interpretacje KIMSF 12 i KIMSF 14 nie zostały, na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone przez Unię Europejską.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie zastosowano standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie oraz zatwierdzeniem przez Unię Europejską.

Opublikowane standardy i interpretacje do dnia 30 czerwca 2008 roku, które nie weszły w życie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

MSR 1 „Prezentacja Sprawozdań Finansowych”

Zmieniony MSR 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości we wrześniu 2007 r. Standard dotyczy prezentacji sprawozdań finansowych. Zmieniony standard wprowadza nowy element sprawozdań finansowych "Zestawienie dochodów" (The statement of comprehensive income), w którym będą prezentowane wszystkie pozycje kosztów i przychodów - również te, które dotychczas były odnoszone bezpośrednio na kapitał. Ponadto zmiany objęły zasady prezentacji zestawienia zmian w kapitale własnym, prezentacji dywidend jak i danych porównawczych w przypadku retrospektywnego zastosowania polityki rachunkowości. Wprowadzono też nowe nazwy podstawowych elementów sprawozdania, spółki będą mogły jednak pozostać przy dotychczasowym nazewnictwie. Zmieniony standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”

Zmieniony MSR 23 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 29 marca 2007 roku. Standard dotyczy ujmowania kosztów finansowania zewnętrznego ponoszonych w związku z dostosowywaniem składników aktywów. Zmieniony MSR 23 wycofuje dotychczasowe podejście wzorcowe nakazujące odnoszenie takich kosztów bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat i nakłada obowiązek ich aktywowania. Wprowadzona zmiana będzie dotyczyć Grupy, ocenia się jednak, że jej wpływ na sprawozdanie finansowe będzie nieistotny. Zmieniony standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.

MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”

Zaktualizowany MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSSF 3. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji, mającego na celu zbliżenie rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. Standard dostarcza szczegółowych informacji na temat przeprowadzania i rozliczania w księgach rachunkowych połączenia jednostek gospodarczych metodą nabycia. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później i będzie miał zastosowanie w przypadku połączeń jednostek gospodarczych występujących po tej dacie.

MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe”

Zaktualizowany MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSR 27. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. MSR 27 wymaga ujmowania zmian wielkości udziału w jednostce zależnej jako transakcji kapitałowej. Dlatego zmiana taka nie będzie wpływać na wartość firmy ani nie będzie prowadzić do rozpoznania zysku lub straty. Znowelizowany standard zmienia również sposób ujmowania strat poniesionych przez jednostkę zależną, przekraczającą wartość inwestycji jak również sposób ujmowania utraty kontroli nad jednostką zależną. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później. Zmiany należy stosować retrospektywnie, dlatego będą one wpływać na przyszłe transakcje nabycia i transakcje z udziałowcami mniejszościowymi.

Poprawiony MSSF 2 „Płatności w formie akcji”

Poprawiony MSSF 2 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 17 stycznia 2008 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą warunków nabycia uprawnień do środków pieniężnych, innych aktywów lub instrumentów kapitałowych jednostki, w ramach umowy dotyczącej płatności w formie akcji. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Poprawiony MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”

Poprawiony MSR 32 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 14 lutego 2008 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą szczególnego rodzaju instrumentów, które mają charakter zbliżony do zwykłych instrumentów kapitałowych, ale które umożliwiają ich posiadaczowi przedłożenie ich do wykupu emitentowi w przypadku zaistnienia pewnych, wskazanych przez standard okoliczności. Dotychczas, zgodnie z MSR 32, instrumenty takie były klasyfikowane jako zobowiązania finansowe. Poprawiony MSR 32 wymaga natomiast, aby instrumenty o takim charakterze klasyfikować nie jako zobowiązania, ale jako kapitał. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Poprawiony MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” oraz poprawiony MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe”

22 maja 2008 Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w ramach zakończonego projektu „Koszt inwestycji w jednostki stowarzyszone, współkontrolowane lub zależne” opublikowała poprawki do MSSF 1 oraz MSR 27. Poprawki dotyczą ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i mają zastosowanie dla specyficznych (wyszczególnionych w standardzie) przypadków reorganizacji grupy kapitałowej oraz zmieniają definicję ceny nabycia. Poprawki do MSSF 1 oraz MSR 27 obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później. Poprawki będą miały zastosowanie dla przyszłych transakcji nabycia inwestycji kapitałowych.

KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”

28 czerwca 2007 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Interpretację 13 „Programy lojalnościowe”. Interpretacja dotyczy sposobu rozliczania płatności związanych ze sprzedażą towarów lub usług, objętych programem lojalnościowym wobec klientów jednostki prowadzącej taką sprzedaż. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później, jednak zalecane jest jej wcześniejsze zastosowanie. W Grupie Kapitałowej jedyną Spółką prowadzącą programy lojalnościowe dla swoich klientów jest Telefonia Dialog S.A. Spółka będzie stosowała KIMSF 13 po przyjęciu Interpretacji przez Unię Europejską. Po analizie wpływu zastosowania KIMSF 13 na sprawozdanie finansowe oceniono, że wpływ ten będzie nieistotny.

KIMSF 15 „Umowy na budowę nieruchomości”

3 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała interpretację 15 „Umowy na budowę nieruchomości”. Interpretacja dotyczy podmiotów prowadzących działalność deweloperską (zarówno bezpośrednio jak i poprzez podwykonawców) i standaryzuje zasady ujmowania przychodów ze sprzedaży jednostek nieruchomości (mieszkań, apartamentów, domów) przed przekazaniem ryzyk i korzyści związanych z budową danej nieruchomości. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.1 Podstawa sporządzenia (kontynuacja)

KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych”

3 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała interpretację 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych”. Interpretacja dotyczy podmiotów stosujących zabezpieczenie inwestycji w jednostki zagraniczne i dostarcza informacji i wyjaśnień, kiedy i w jaki sposób zabezpieczenia te mogą być dokonywane. Najistotniejszym uregulowaniem jest wyeliminowanie możliwości stosowania rachunkowości zabezpieczeń dla zabezpieczenia różnic pomiędzy walutą funkcjonalną operacji zagranicznych, a walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 roku lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

„Udoskonalenia w MSSF” 2008

22 maja 2008 r. w ramach przeprowadzonego pierwszego corocznego przeglądu Standardów, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Udoskonalenia w MSSF” 2008 (ang. „Improvements to IFRSs”). Jest to zbiór poprawek i uściśleń, które są niezbędne, lecz nie na tyle pilne lub znaczące, aby były przedmiotem odrębnych projektów. Ogółem obejmują 35 poprawek, z których 15 może skutkować zmianami w prezentacji, ujmowaniu lub wycenie, a pozostałe 20 to zmiany terminologiczne lub edytorskie, które nie mają lub mają minimalny wpływ na rachunkowość podmiotów. Każda wprowadzana zmiana ma indywidualną datę wprowadzenia w życie, lecz większość uregulowań obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później, z możliwością wcześniejszego, retrospektywnego zastosowania. Zastosowanie poprawionych i udoskonalonych Standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

„Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń” Poprawka do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”

31 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała poprawkę do MSR 39 „Eligible Hedged Items”. Poprawka precyzuje zasady kwalifikacji oraz warunki, jakie musi spełnić pozycja finansowa, aby mogła zostać zakwalifikowana jako pozycja zabezpieczana. Wprowadzone zmiany objaśniają, w jaki sposób obecnie istniejące podstawowe reguły rachunkowości zabezpieczeń powinny być stosowane w dwóch szczególnych sytuacjach, a mianowicie w sytuacji (1) wyznaczenia jednostronnego ryzyka (tj. zmiany wartości przepływów pieniężnych lub wartości godziwej pozycji zabezpieczanej jedynie poniżej lub powyżej pewnego wyznaczonego pułapu wyznaczonej zmiennej) jako pozycji zabezpieczanej oraz (2) wyznaczenia inflacji stanowiącej część przepływów pieniężnych dla danego instrumentu finansowego jako pozycji zabezpieczanej. Wprowadzenie stosownych Wytycznych Stosowania było konieczne ze względu na funkcjonowanie w praktyce różnych rozwiązań w tym zakresie. Poprawka obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później, z koniecznością retrospektywnego zastosowania i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Opublikowane standardy i interpretacje do dnia 30 czerwca 2008 roku, które zostały przyjęte przez Unię Europejską do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

MSSF 8 *Segmenty operacyjne* został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 listopada 2006 r., zastępuje on MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności* i obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później. Standard ten wprowadza podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności i podkreśla konieczność ujawnienia wskaźników i innych mierników wykorzystywanych do monitorowania i oceny działalności, tak by ujawnienia pozwoliły użytkownikowi sprawozdania finansowego ocenić charakter oraz skutki finansowe różnych rodzajów działalności prowadzonej przez Grupę. Grupa zastosuje MSSF 8 począwszy od sprawozdań finansowych publikowanych od 1 stycznia 2009 roku i dokona w nich ujawnień informacji zgodnych z podejściem zarządczym.

2.2 Polityka rachunkowości

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Ceny nabycia (kosztu wytworzenia) nie powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie środka trwałego. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia (koszcie wytworzenia) środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujmuje się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.1 Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach harmonogramu likwidacji kopalni.

Ujęte w wartości początkowej koszty likwidacji pozostałych obiektów podlegają amortyzacji począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania środków trwałych, przez ustalony okres użytkowania oraz zgodnie z przyjętą metodą amortyzacji środków trwałych, do których zostały przypisane.

Środki trwałe nabyte w okresie do 31 grudnia 1996 r. oraz przyjęte do użytkowania po tym dniu, na które nakłady ponoszone były do końca 1996 r., podlegały przeszacowaniu w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji zgodnie z MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji”.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych (np. w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia) uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) dokonywane są metodą liniową, przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego. Wartość końcową, okres użytkowania składnika aktywów oraz metodę amortyzacji stosowaną do rzeczowych aktywów trwałych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznego produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 25-60 lat,
- Maszyny i urządzenia: 4-15 lat,
- Środki transportu: 3-14 lat,
- Inne - okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia (koszt wytworzenia) środka trwałego pomniejszona o jego wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotny w porównaniu z ceną nabycia (kosztem wytworzenia) całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Wartość bilansowa środka trwałego podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty, zlikwidowany lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia.

2.2.2 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, tj.

- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy,
- oprogramowanie komputerowe,
- nabyte koncesje, patenty, licencje,
- inne wartości niematerialne,
- wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie).

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.2 Wartości niematerialne (kontynuacja)

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału jednostek Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej na dzień przejęcia lub nabytej jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia inwestycji. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w wartościach niematerialnych. Wartość firmy powstała na nabyciu inwestycji w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się w wartości bilansowej tej inwestycji.

Wartość firmy podlega corocznie testowi na utratę wartości i jest wykazywana w bilansie według wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 2.2.10 „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Wartość bilansową wartości firmy dotyczącą zbywanej jednostki ujmuje się w zysku lub stracie ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej.

Koszty prac rozwojowych

W jednostkach Grupy prowadzone są prace rozwojowe, których celem jest przede wszystkim obniżenie kosztów produkcji miedzi, zwiększenie zdolności produkcyjnej hut i kopalń, poprawa parametrów technicznych produkowanych wyrobów, udoskonalenie technologii produkcji miedzi.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmowany jest wtedy, gdy jednostka może udowodnić:

- a) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- b) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- c) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- d) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- e) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych oraz
- f) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt prac rozwojowych realizowanych we własnym zakresie ujęty jako składnik wartości niematerialnych stanowi sumę nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy składnik wartości niematerialnych, stanowiący pracę rozwojową, spełnił kryteria dotyczące ujmowania.

Aktywowane koszty pracy rozwojowej do momentu jej zakończenia i podjęcia decyzji o wdrożeniu ujmowane są jako wartości niematerialne nieoddane do użytkowania i nie podlegają amortyzacji. Poddawane są natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie dokonuje się metodą liniową, w okresie przewidywanego ich wykorzystania.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne na dzień początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia / koszcie wytworzenia.

Wszelkie koszty finansowania zewnętrznego poniesione na dostosowywany składnik wartości niematerialnych ujmuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, którego koszty te dotyczą. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika wartości niematerialnych ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych (za wyjątkiem wartości firmy oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania) dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

- Oprogramowanie komputerowe – 2-8 lat
- Licencje na programy komputerowe – 2-5 lat
- Prawo do informacji geologicznej – 50 lat
- Nabyte prawa majątkowe – w okresie użytkowania ustalanego indywidualnie dla składników praw majątkowych.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie), tak jak wartość firmy nie amortyzuje się, poddaje się je natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Ewentualny odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

W Grupie Kapitałowej nie występują wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.3 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie. Do nieruchomości inwestycyjnych zalicza się również nieruchomości używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, jeżeli jednocześnie spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej.

Nieruchomości inwestycyjne (inne niż używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego) wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji.

Wartość początkową prawa do użytkowania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu ujmuje się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej nieruchomości lub wartości bieżącej minimalnych płatności leasingowych.

Na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta z bilansu w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

2.2.4 Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

a) Jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym KGHM Polska Miedź S.A. uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie to odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia.

Wyłączeniu podlega wartość bilansowa inwestycji jednostki dominującej w każdej jednostce zależnej, odpowiednio z kapitałem własnym każdej jednostki zależnej. Nadwyżkę wartości bilansowej inwestycji nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej aktywów netto nad ceną przejęcia ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości.

Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i nie zrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również nie zrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Udział mniejszości w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Grupa traktuje transakcje z udziałowcami mniejszościowymi jako transakcje z podmiotami trzecimi niepowiązanymi z Grupą. Sprzedaż udziałowcom mniejszościowym, powoduje, że zyski lub straty Grupy są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zakup od udziałowców mniejszościowych skutkuje powstaniem wartości firmy, będącej różnicą pomiędzy ceną nabycia a odpowiednim udziałem w nabytych aktywach netto według ich wartości bilansowej.

b) Jednostki stowarzyszone

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, to jest w takich jednostkach, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje nad nimi kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu wycenia się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Inwestycje te ujmuje się początkowo według ceny nabycia. Ujęta w bilansie wartość netto inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej obejmuje również, określoną w dniu nabycia wartość firmy, pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w odpowiedniej pozycji kapitałów. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w wartości strat jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od wartości udziału Grupy w tej jednostce wtedy Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach chyba, że wzięta na siebie takie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Udział w jednostce stowarzyszonej stanowi bilansową wartość inwestycji w jednostce stowarzyszonej zgodnie z metodą praw własności, włącznie z wszelkimi udziałami długoterminowymi, które w swojej istocie stanowią część inwestycji netto inwestora w jednostce stowarzyszonej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe

2.2.5.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i zobowiązań finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli Grupa zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

- a) kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną również jako „niedopasowanie księgowe”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat, lub
- b) grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Do aktywów / zobowiązań finansowych „przeznaczonych do obrotu” zalicza się instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa i zobowiązania z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych (zobowiązań krótkoterminowych), jeżeli oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki i należności (PIN)

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmują się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się środki pieniężne i ich ekwiwalenty. W bilansie środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią odrębną pozycję.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UDT)

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub dostępne do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.1 Klasyfikacja instrumentów finansowych (kontynuacja)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim aktywa finansowe nieposiadające ustalonego terminu zapadalności i niespełniające jednocześnie wymogów zaliczenia do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe, które zostały nabyte na rynku wtórnym, posiadające ustalone terminy zapadalności, ale co do których Grupa nie ma zamiaru ani możliwości utrzymywania ich do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pozostałe zobowiązania finansowe (PZF)

Grupa klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty zabezpieczające (IZ)

Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie „Instrumenty zabezpieczające”. Grupa prezentuje jako „Instrument zabezpieczający” całą wartość godziwą transakcji wyznaczonej do tej kategorii i spełniające kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń także w przypadku, gdy wartość czasowa wyznaczonego instrumentu pochodnego zgodnie z decyzją Grupy została wyłączona z pomiaru efektywności.

2.2.5.2. Początkowe ujęcie oraz wyłączenie instrumentów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, w tym standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania aktywa, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Grupę nad danym aktywem.

2.2.5.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz instrumenty zabezpieczające, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych oraz zysków i strat z tytułu odsetek, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych pozycji według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rozchodu jednakowych inwestycji o różnych cenach nabycia dokonuje się przy wykorzystaniu metody FIFO.

Pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu, Grupa dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy (kontynuacja)

- zobowiązań finansowych, które powstają wtedy, kiedy transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania (wyłączenia z ksiąg rachunkowych).

Jeżeli transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do wyłączenia z ksiąg rachunkowych, ponieważ Grupa zatrzymała zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z własności przekazanego składnika aktywów, wtedy Grupa kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w całości i jednocześnie ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie finansowe w wysokości kwoty otrzymanej płatności. W kolejnych okresach, Grupa ujmuje wszelkie przychody uzyskane z przekazanego składnika aktywów oraz wszelkie wydatki poniesione w związku ze zobowiązaniem finansowym

- umów gwarancji finansowych, które wycenia w wyższej z następujących kwot:
 - wartości ustalonej zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2.15 Rezerwy lub,
 - wartości początkowo ujętej, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację ustaloną zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości Nr 18 Przychody.

2.2.5.4. Wartość godziwa

O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że instrument finansowy nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego instrumentu lub - w przypadku zobowiązań finansowych - cena sprzedaży danego instrumentu.

Na dzień bilansowy wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie ich bieżącej ceny zakupu / sprzedaży. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modeli wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na dzień bilansowy. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe. W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia LME oraz wskaźniki zmienności na dzień bilansowy uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także w dniu bilansowym, na LBMA. W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra i kursów walutowych cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa, natomiast do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych standardowy model Germana-Kohlhagena.

Wartość godziwa nienotowanych dłużnych papierów wartościowych ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowana bieżącą stopą procentową.

Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze. Wartość godziwa udziałów w zamkniętych funduszach inwestycyjnych ustalana jest na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych tych funduszy.

Wartości godziwe instrumentów finansowych Grupy są ustalane na bazie cen rynkowych lub wycen przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywnych rynków.

2.2.5.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wstąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu zamortyzowanego kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w kapitale – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w rachunku zysków i strat a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w rachunku zysków i strat, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.5. Utrata wartości aktywów finansowych (kontynuacja)

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat. Wartość bilansowa aktywów finansowych jest ustalana poprzez wykorzystanie odrębnego konta dla odpisów aktualizujących (strat kredytowych) wartość tych aktywów.

Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, wyceniane w zamortyzowanym koszcie, poddawane są na każdy dzień bilansowy indywidualnym testom pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości. Należności, dla których indywidualnie nie ujęto odpisu, a którym można przypisać prawdopodobieństwo utraty wartości ze względu na specyfikę ryzyka kredytowego (związanego np. z rodzajem działalności lub strukturą odbiorców) poddawane są takim testom jako portfel aktywów.

Odwrocenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrocenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.2.5.6. Wbudowane instrumenty pochodne

Ujęcie początkowe instrumentów pochodnych

Wbudowane instrumenty pochodne wyłącza się z umowy zasadniczej zawierającej wbudowany instrument pochodny i wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień jej zawarcia, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- umowa zawierająca wbudowany instrument pochodny (umowa mieszana) nie jest wyceniana w wartości godziwej, której zmiany odnoszone są do pozostałych przychodów lub pozostałych kosztów operacyjnych,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego.

Ponownej oceny umów pod kątem wydzielenia z nich instrumentów wbudowanych dokonuje się w momencie, kiedy występuje istotna zmiana warunków umowy powodująca znaczne zmiany w przepływach pieniężnych powstających z tejże umowy.

Wyżej opisane kryteria w szczególności uznaje się za spełnione dla kontraktów sprzedaży metali lub zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena ustali się po dacie dokonania sprzedaży lub zakupu. W takich przypadkach Grupa wydziela z kontraktu zasadniczego sprzedaży / zakupu wbudowany instrument pochodny. Od momentu wydzielenia, wbudowany instrument pochodny podlega wycenie do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Od dnia wydzielenia wbudowane instrumenty pochodne klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiana stanu wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest jako korekta odpowiednio przychodów ze sprzedaży lub kosztów własnych sprzedaży.

2.2.5.7 Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżniane są instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy środków pieniężnych

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym w bilansie składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk lub stratę netto.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne odnoszone są do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.5 Instrumenty finansowe (kontynuacja)

2.2.5.7 Rachunkowość Zabezpieczeń (kontynuacja)

Efektywność (skuteczność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, możliwe do przypisania zabezpieczanemu ryzyku, są kompensowane zmianami przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

Jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub prognozowana transakcja prowadzą do ujęcia w bilansie niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, wówczas w chwili ujęcia tego składnika, związane z nim zyski i straty są uwzględnione w cenie nabycia lub innej wartości bilansowej danego składnika aktywów lub zobowiązania.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń stosuje się instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne. Wyznaczane zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Grupa dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Przy zawieraniu transakcji, Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi, a pozycjami zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Grupa dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenia. Grupa może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w kapitałach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpływa na rachunek zysków i strat.

Jeśli zabezpieczenie przyszłego zobowiązania lub prognozowanej przyszłej transakcji przestanie funkcjonować, ponieważ pozycja zabezpieczana przestała spełniać definicję przyszłego zobowiązania, bądź też ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w kapitałach zostaje natychmiast przeniesiona do rachunku zysków i strat.

2.2.6 Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen nabycia,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,
- produkcja w toku – zgodnie z wyceną zapasu produkcji w toku.

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena poprzez różnicę pomiędzy wartością końcową zapasu, a przychodem, z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe, półfabrykaty, produkcja w toku – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia z uwzględnieniem stanu na bilans otwarcia.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych wyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

2.2.7 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.7 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (kontynuacja)

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar rachunku zysków i strat.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmowane są początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych. Do aktywów krótkoterminowych zaliczane są należności o terminie wymagalności w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Za należności uznaje się:

- **należności z tytułu dostaw i usług** – to jest należności powstałe w wyniku prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Grupy oraz
- **pozostałe należności**, w tym:
 - pożyczki udzielone,
 - inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicje aktywów finansowych,
 - inne należności niefinansowe, w tym m.in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne, akcje i udziały, należności od pracowników, jeżeli ich rozliczenie nastąpi w innej formie niż przekazanie środków pieniężnych,
 - rozliczenia międzyokresowe czynne.

2.2.8 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne bezpieczne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

2.2.9 Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana przede wszystkim poprzez transakcje sprzedaży a nie poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składników aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów.

Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

2.2.10 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość firmy oraz wartości niematerialne, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.

Aktywa podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwaną a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisuje się do wartości firmy, jeżeli występuje, pozostałą kwotę odpisu alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Niefinansowe aktywa trwałe, inne niż wartość firmy, dla których w okresach wcześniejszych dokonano odpisu z tytułu utraty wartości testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej dokonanego odpisu.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.11 Kapitał własny

Kapitał własny stanowią:

1. Kapitał zakładowy (akcyjny).
2. Pozostałe kapitały, na które składają się:
 - kapitał z aktualizacji wyceny ustalony w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia skorygowany o podatek odroczonego,
 - kapitał z aktualizacji wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży skorygowany o podatek odroczonego.
3. Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych,
 - kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych,
 - kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem,
 - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

2.2.12 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wpływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- pozostałe zobowiązania niefinansowe.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmują się w bilansie w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie dyskontuje się.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

2.2.13 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią m.in.:

- wynagrodzenia wraz z narzutami wypłacane jednorazowo, dotyczące okresów rocznych,
- zarachowane podatki i opłaty lokalne,
- krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy.

2.2.14 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują głównie środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

Wartość przyjętych nieodpłatnie w drodze dotacji środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych ujmują się zgodnie z niniejszą Polityką, punkt 2.2.24 Pomoc Państwa.

2.2.15 Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Grupie Kapitałowej ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów:

- przyszłe koszty likwidacji kopalń po zakończeniu eksploatacji górniczej, koszty likwidacji obiektów technologicznych w hutach miedzi i innych obiektów w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały,
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- udzielone gwarancje, poręczenia.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Jednostce Dominującej. Aktualizacji wartości rezerwy dokonuje się na dzień bilansowy.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.15 Rezerwy (kontynuacja)

Kwota rezerwy ustalona na 1 stycznia 2004 r. tj. na dzień przejścia na stosowanie MSSF dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujęta w wartości środków trwałych, została wyliczona w oparciu o fakultatywne wyłączenie określone w MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”. Począwszy od 1 stycznia 2004 r. wszelkie zmiany wynikające ze zmian wysokości rezerwy ujmowane są zgodnie z KIMS 1.

Zgodnie z wymogami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w bilansie prezentowane są odpowiednio jako krótko i długoterminowe.

2.2.16 Świadczenia pracownicze

Grupa wypłaca świadczenia emerytalne z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, ekwiwalentu węglowego i nagród jubileuszowych zgodnie Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na dzień bilansowy przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na dzień bilansowy rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w rachunku zysków i strat sukcesywnie, metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Jednostka Dominująca uczestniczy w programie składek na rzecz pracowników w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Z tytułu niniejszego Programu nie ciąży na Jednostce Dominującej żaden prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do wypłaty jakichkolwiek świadczeń na rzecz pracowników w przypadku, gdyby firma ubezpieczeniowa nie posiadała wystarczających środków na pokrycie swoich zobowiązań wobec udziałowców Programu po ustaniu okresu zatrudnienia.

2.2.17 Podatki (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Nie ujmuje się rezerwy z tytułu podatku odroczonego ani aktywa z tytułu podatku odroczonego, jeżeli wynikają one z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, jeżeli transakcja ta:

- nie jest transakcją połączenia jednostek gospodarczych, oraz
- w czasie wystąpienia nie ma wpływu na wynik finansowy brutto ani na dochód podlegający opodatkowaniu. Rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie ujmuje się również od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia wartości firmy.

Podatek odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku kapitału własnego, lub
- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczony wpływa na wartość firmy lub nadwyżkę udziału w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem przejęcia.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy spółki Grupy posiadają możliwości do wyegzekwowania tytułu do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.18 Zobowiązania warunkowe i pozostałe zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów,
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu,
- zawieszone warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego,
- zobowiązania wynikające z umów wdrożeniowych, obliczone od przyszłych efektów,
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Do pozostałych zobowiązań pozabilansowych zalicza się m.in.:

- zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nabytego odpłatnie na rynku wtórnym wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umów,
- zobowiązania wobec innych jednostek z tytułu opłat wynikających z zawartych nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego, wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umowy.

2.2.19 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmuje się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży ujęte w wyżej określonej wysokości, koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych sprzedaży zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

pozostałe przychody i zyski operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- zyski z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz zyski z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

przychody finansowe, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej, (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
- zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:

- Grupa Kapitałowa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- Grupa Kapitałowa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
 - kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
 - istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
 - koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę Kapitałową w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.19 Przychody (kontynuacja)

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw.

2.2.20 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. W przypadku transakcji zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia zakupu w księgach rachunkowych, zapas ujmuje się w wysokości oczekiwanej ceny nabycia na datę rozpoznania zapasów. Koszt własny sprzedaży na dzień bilansowy koryguje się na każdy dzień bilansowy o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych zakupu zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są **pozostałe koszty i straty operacyjne**, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych,
- straty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz straty z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej,
- straty z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji,
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,

a także **koszty finansowe** związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań,
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. efekt zwijania dyskonta).

2.2.21 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa Kapitałowa prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Grupy Kapitałowej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanych przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.21 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych (kontynuacja)

Na każdy dzień bilansowy:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych inne niż instrumenty pochodne wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonej w walucie obcej ujmują się w rachunku zysków i strat jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne bądź udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. W takim przypadku są one ujmowane w kapitale własnym, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmują się jako element zmian wartości godziwej, natomiast dla zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmują się w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

2.2.22 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego (tj. koszty, które obejmują odsetki oraz inne koszty poniesione przez jednostkę w związku z pożyczaniem środków pieniężnych) ujmowane są w kosztach okresu, którego dotyczą.

2.2.23 Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

2.2.24 Pomoc Państwa

Pieniężne dotacje państwowe do aktywów prezentuje się w bilansie jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Dotacji państwowych nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje państwowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odpowiednimi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja państwowa, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub została przyznana jednostce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, zostaje ujęta jako przychód w okresie, w którym stała się należna, wraz z ujawnieniem tego faktu.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odpowiednich kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

Dotacje niepieniężne ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Zasady rozliczania CO₂ zaprezentowano w notce nr 2 pkt. 2.2.26.

2.2.25 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Działalność Grupy Kapitałowej grupuje się według kryterium branżowego tj. dającego się wyodrębnić obszaru działalności Grupy w ramach, którego następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Segmenty geograficzne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ustala się według wyodrębnionych obszarów działalności Grupy w ramach, których następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych, różnym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w odmiennym środowisku gospodarczym.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości (kontynuacja)

2.2 Polityka rachunkowości (kontynuacja)

2.2.25 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności (kontynuacja)

Dla celów sprawozdawczości wewnętrznej wydzielono trzy segmenty branżowe:

Segment I	- miedź, metale szlachetne, inne produkty hutnictwa – wydobycie, przetwórstwo miedzi i metali szlachetnych, produkcja metali nieżelaznych, handel miedzią, i promocja miedzi;
Segment II	- usługi telekomunikacyjne i informatyczne – świadczenie usług telekomunikacyjnych, telekomunikacja, informatyka i usługi informatyczne,
Segment III	- inne branże, które obejmują działalność tych jednostek zależnych Grupy Kapitałowej, które nie wchodzą w zakres branż wymienionych w segmentach I i II;

2.2.26 Prawa do emisji gazów cieplarnianych

Spółki Grupy są uczestnikami programu ograniczania emisji dwutlenku węgla ustanowionego na bazie porozumień z Kioto z dnia 11 grudnia 1997 r. zobowiązujących organy państw, w tym Polski, do kontroli i redukcji emisji gazów cieplarnianych. Na mocy zawartych porozumień ustalony został cel, jakim jest redukcja emisji dwutlenku węgla do określonego poziomu. W związku z powyższym polski rząd alokuje prawa do emisji w ilości pokrywającej przyznane limity emisji dwutlenku węgla. Prawa do emisji przyznawane są zgodnie z Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla, który opracowywany jest na każdy kolejny okres rozliczeniowy.

Na moment początkowego ujęcia otrzymane od rządu prawa do emisji zanieczyszczeń oraz związane z nimi niepieniężne dotacje rządowe (ujęte jako rozliczenia międzyokresowe przychodów) wycenia się w wartości godziwej. Nabyte prawa do emisji wycenia się w wysokości kosztu nabycia. Prawa do emisji stanowią wartości niematerialne. Na dzień bilansowy prawa te podlegają wycenie w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W ewidencji otrzymane nieodpłatnie prawa ujmują się w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą otrzymanych praw a rozliczeniami międzyokresowymi przychodów.

Dotację rozlicza się równolegle do umorzenia* praw do emisji. Grupa przyjęła zasadę zobowiązań netto wobec przyznanych praw do emisji. Zgodnie z tą zasadą rezerwa jest rozpoznawana wtedy, gdy rzeczywista emisja przewyższa przyznane i ciągle posiadane prawa do emisji. Zobowiązania takie ujmują się w wysokości wartości godziwej praw do emisji, które jednostka będzie zobowiązana umorzyć powiększone o ewentualne koszty lub kary z tytułu niedoboru praw do emisji koniecznych dla uregulowania tego niedoboru. Rezerwę tworzy się w ciężar kosztu wytworzenia produktu. Rezerwa podlega rozliczeniu z chwilą umorzenia praw do emisji nabytych przez jednostkę w celu wywiązania się z tychże zobowiązań. Rozliczenie praw emisji następuje zgodnie z metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło” (FIFO).

* umorzenie oznacza decyzję o umorzeniu praw do emisji zanieczyszczeń wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energii na podstawie przekazanej przez właściciela instalacji informacji o emisji zanieczyszczeń.

2.2.27 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

2.2.28 Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

2.2.29 Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie:

1. Wskaźnika kapitału własnego obliczanego jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.
2. Wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

3. Ważne oszacowania

3.1 Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Jeżeli Grupa Kapitałowa nie dotrzyma warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39, będzie zmuszona do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do grupy aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji, przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

Grupa Kapitałowa na każdy dzień bilansowy dokonuje analizy mającej na celu określenie istotności wpływu wyodrębnienia wbudowanych instrumentów pochodnych na jej sprawozdanie finansowe. Po przeprowadzeniu analizy Grupa Kapitałowa uznała, iż wydzielenie tych instrumentów na dzień 30 czerwca 2008 roku nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

3.2 Wycena rezerw

1. Rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne lub rentowe, nagrody jubileuszowe oraz ekwiwalent za węgiel wypłacany po okresie zatrudnienia szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj.
 - wzrost stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 4 066 tys. zł;
 - obniżenie stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 247 021 tys. zł;
 - wzrost stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby spadek rezerwy o kwotę 171 075 tys. zł;
 - obniżenie stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1 % wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby spadek rezerwy o kwotę 4 102 tys. zł.
2. Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych.

Stan rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji. Na aktualizację rezerwy na dzień bilansowy mają wpływ poniższe wskaźniki:

- a) wskaźnik zmiany cen w sektorze usług budowlano-montażowych publikowany przez GUS,
- b) realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o stopy procentowe nominalne oraz wskaźniki inflacji (iloraz stopy nominalnej i wskaźnika inflacji), gdzie
 - nominalna stopa procentowa ustalona jest w oparciu o stopę WIBOR3M publikowaną przez serwis Reuters na ostatni dzień miesiąca, na który dokonywana jest aktualizacja rezerw, powiększoną o średnią marżę stosowaną dla kredytów zaciąganych przez Jednostkę Dominującą,
 - stopa inflacji ustalana jest za okres ostatnich 12 miesięcy (bieżący okres do okresu bazowego), na podstawie danych publikowanych przez GUS.

Gdyby realna stopa dyskontowa wykorzystana przy szacunku wysokości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych spadła o 1%, wartość bilansowa rezerwy na likwidację zakładów górniczych i obiektów technologicznych wzrosłaby o 165 975 tys. zł.

3. Pozostałe rezerwy długoterminowe – ich szacunku dokonuje się przyjmując parametry przyjęte do aktualizacji rezerw na świadczenia pracownicze.

3.3 Aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywa lub rozwiązania rezerwy, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego określa się jako pewne.

3.4 Prezentacja

Przychody i koszty związane z inwestycjami finansowymi Grupa Kapitałowa prezentuje w rachunku zysków i strat w pozostałej działalności operacyjnej, uznając, że działalność ta (w szczególności inwestycje w branżę telekomunikacyjną) jest związana z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Szczegółowe zasady kwalifikacji przychodów i kosztów zostały opisane w notcie nr 2 punkt 2.2.19 i 2.2.20.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - jednostki zależne

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w bieżącym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 25 jednostek zależnych.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział procentowy posiadanych praw głosu %
KGHM CUPRUM Spółka z o.o. - CBR	Wrocław	działalność badawczo-rozwojowa	100	100
KGHM Polish Copper Ltd.	Londyn	handel miedzią	100	100
"MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA" S.A.	Lubin	usługi medyczne	100	100
KGHM Ecoren S.A.	Lubin	produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych	100	100
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	100	100
CBJ sp. z o.o.	Lubin	badania i analizy techniczne	100	100
KGHM Kupferhandels ges m.b.H.	Wiedeń	handel miedzią	100	100
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	usługi transportowe	100	100
DIALOG S.A.	Wrocław	świadczenia usług telekomunikacyjnych, telekomunikacja, informatyka i usługi informatyczne	100	100
KGHM CONGO S.P.R.L.	Lubumbashi	usługi wydobywania rudy	99,98	99,98
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	100	100
"Zagłębie" Lubin SSA	Lubin	uczestnictwo i organizacja profesjonalnych zawodów sportowych	100	100
INTERFERIE S.A.	Lubin	turystyka, hotelarstwo, działalność sanatoryjna	65,67	65,67
PeBeKa S.A.	Lubin	budownictwo górnicze, podziemne, budowa tuneli	100	100
DFM ZANAM - LEGMET Sp. z o.o.	Polkowice	remonty i budowa maszyn	100	100
INOVA Spółka z o.o.	Lubin	badania i kontrola maszyn, prace badawczo-rozwojowe	100	100
DKE Spółka z o.o.	Oława	przyjmowanie odpadów komunalnych i przemysłowych, unieszkodliwianie, składowanie oraz utylizacja śmieci	50,33	50,33
WFP Hefra S.A.	Warszawa	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierzdzennych, posrebrzanych, srebrnych, z tworzyw sztucznych i ceramiki, wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług	97,52	97,52
Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.	Gliwice	produkcja blach	84,37	84,37
PHP "MERCUS" sp. z o.o.	Polkowice	handel, produkcja wiązek przewodów elektrycznych	100	100
PHU "Lubinpex" Sp. z o.o.	Lubin	handel detaliczny artykułami spożywczymi, gastronomia	100	100
WM "ŁABĘDY" S.A.	Gliwice	produkcja metali nieżelaznych, wyrobów z metali nieżelaznych, usługi	88,92	88,92
AVISTA MEDIA sp. z o.o.	Wrocław	projektowanie, wdrażanie i obsługa systemów IPTV (telewizja interaktywna)	100	100
Vivid.pl S.A.	Warszawa	sklep internetowy	100	100
KGHM Letia S.A.	Legnica	promowanie innowacyjności	94,95	94,95

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Dnia 13 maja 2008 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę w sprawie podjęcia działań zmierzających do likwidacji spółki KGHM Polish Copper Ltd. Obecnie rozważa się możliwe warianty zakończenia działalności KGHM Polish Copper Ltd.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności

Za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008					
	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
PRZYCHODY					
Sprzedaż na zewnątrz	6 091 087	278 179	381 503	-	6 750 769
Sprzedaż między segmentami	47 827	1 759	763 548	(813 134)	-
Przychody ogółem	6 138 914	279 938	1 145 051	(813 134)	6 750 769
WYNIK					
Wynik segmentu	2 439 357	15 056	54 076	(197 122)	2 311 367
Nieprzypisane koszty całej Grupy	-	-	-	-	(347 739)
Zysk operacyjny	-	-	-	-	1 963 628
Koszty finansowe netto	-	-	-	-	(24 712)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych	-	152 044	480	-	152 524
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	2 091 440
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(372 281)
Zysk netto	-	-	-	-	1 719 159
Stan na dzień 30 czerwca 2008					
	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
POZOSTAŁE INFORMACJE					
Aktywa segmentu	11 238 737	1 202 887	1 437 551	(408 127)	13 471 048
Inwestycje w jednostki wyceniane metodą praw własności	-	656 849	2 911	-	659 760
Nieprzypisane aktywa całej Grupy	-	-	-	-	734 474
Skonsolidowane aktywa ogółem	-	-	-	-	14 865 282
Zobowiązania segmentu	2 619 178	54 945	429 590	(209 342)	2 894 371
Nieprzypisane zobowiązania całej Grupy	-	-	-	-	2 554 544
Skonsolidowane zobowiązania ogółem	-	-	-	-	5 448 915
Za okres od 01.01.2008 do 30.06.2008					
Nakłady inwestycyjne	389 480	35 469	89 145	(14 307)	499 787
Amortyzacja środków trwałych	230 954	53 460	39 688	(5 997)	318 105
Amortyzacja wartości niematerialnych	5 766	3 829	2 379	342	12 316
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujęty w rachunku zysków i strat	-	2 456	-	-	2 456
Inne koszty niepieniężne, w tym:	15 767	5 945	15 060	(2 586)	34 186
- utworzone rezerwy	5 124	5 309	14 637	-	25 070

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Za okres od 01.01.2007 do 30.06.2007					
	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
PRZYCHODY					
Sprzedaż na zewnątrz	5 957 047	240 895	269 957	-	6 467 899
Sprzedaż między segmentami	65 510	2 086	706 755	(774 351)	-
Przychody ogółem	6 022 557	242 981	976 712	(774 351)	6 467 899
WYNIK					
Wynik segmentu	2 553 126	43 617	77 855	(203 264)	2 471 334
Nieprzypisane koszty całej Grupy	-	-	-	-	(344 775)
Zysk operacyjny	-	-	-	-	2 126 559
Koszty finansowe netto	-	-	-	-	(15 212)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych	-	121 926	504	-	122 430
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	2 233 777
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(408 136)
Zysk netto	-	-	-	-	1 825 641
Stan na dzień 31 grudnia 2007					
	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
POZOSTAŁE INFORMACJE					
Aktywa segmentu	10 029 650	1 215 920	1 364 612	(451 750)	12 158 432
Inwestycje w jednostki wyceniane metodą praw własności	-	687 665	2 431	-	690 096
Nieprzypisane aktywa całej Grupy	-	-	-	-	654 870
Skonsolidowane aktywa ogółem	-	-	-	-	13 503 398
Zobowiązania segmentu	2 587 784	69 253	362 468	(223 071)	2 796 434
Nieprzypisane zobowiązania całej Grupy	-	-	-	-	1 205 355
Skonsolidowane zobowiązania ogółem	-	-	-	-	4 001 789
Za okres od 01.01.2007 do 30.06.2007					
Nakłady inwestycyjne	307 164	60 833	77 736	(3 925)	441 808
Amortyzacja środków trwałych	202 318	45 624	35 817	(5 958)	277 801
Amortyzacja wartości niematerialnych	5 546	2 908	2 265	367	11 086
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujęty w rachunku zysków i strat	7	19	-	-	26
Inne koszty niepieniężne, w tym:	26 220	536	1 858	2 629	31 243
- utworzone rezerwy	16 672	37	855	-	17 564

Zasady wyodrębniania segmentów zostały opisane w nocie nr 2 pkt 2.2.25

Transakcje między segmentami następują na normalnych zasadach rynkowych obowiązujących również w relacjach z niepowiązanymi osobami trzecimi.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Informacje dotyczące segmentów działalności (kontynuacja)

Informacje dotyczące segmentów geograficznych

	Przychody, za okres		Suma aktywów, na dzień		Nakłady inwestycyjne, za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Polska	2 599 316	2 821 483	14 741 272	13 410 736	499 577	441 761
Niemcy	728 037	1 107 437	-	-	-	-
Francja	392 884	49 248	-	-	-	-
Wielka Brytania	308 082	311 051	98 740	68 925	-	12
Czechy	478 720	587 131	-	-	-	-
Austria	123 367	153 750	19 433	16 379	5	-
Węgry	103 887	833	-	-	-	-
Chiny	687 981	438 783	-	-	-	-
Inne kraje	1 328 495	998 183	5 837	7 358	205	35
Razem	6 750 769	6 467 899	14 865 282	13 503 398	499 787	441 808

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży odpowiada lokalizacji finalnych odbiorców. Podział łącznej kwoty aktywów odpowiada ich geograficznemu rozmieszczeniu. Podział łącznej kwoty nakładów inwestycyjnych odpowiada rozmieszczeniu aktywów.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Grunty	20 222	20 237
Budynki i budowle	3 221 876	3 208 274
Urządzenia techniczne i maszyny	2 512 909	2 475 477
Środki transportu	132 674	129 056
Inne środki trwałe	56 894	52 994
Środki trwałe w budowie	799 658	728 314
Razem	6 744 233	6 614 352

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2007 do 30 czerwca 2008 r.

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 r.								
Wartość brutto		17 816	6 931 032	5 626 398	301 731	142 156	683 779	13 702 912
Umorzenie		-	(3 728 788)	(3 435 164)	(190 479)	(93 827)	-	(7 448 258)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	(116 875)	(55 028)	(119)	(14)	(30 332)	(202 368)
Wartość księgowa netto		17 816	3 085 369	2 136 206	111 133	48 315	653 447	6 052 286
Zmiany w I półroczu 2007								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		100	53 013	333 351	19 515	3 145	(409 124)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)		-	-	-	-	-	(1 744)	(1 744)
Zakup bezpośredni		-	10 221	8 015	1 022	2 091	414 782	436 131
Wytworzenie we własnym zakresie		-	-	-	-	-	2 507	2 507
Reklasyfikacja z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczonych do grupy zbycia		-	-	-	454	-	-	454
Zbycie		-	(4 504)	(9 465)	(2 155)	(3 210)	-	(19 334)
Darowizny i nieodpłatne przekazania		-	(179)	-	-	-	-	(179)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji		(43)	(5 128)	(63 596)	(597)	(719)	(5)	(70 088)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia		-	(3 496)	-	(263)	-	-	(3 759)
Inne zmiany		-	-	(6)	(22)	6	(1 371)	(1 393)
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji		-	58 227	-	-	-	-	58 227
Przeniesienie między grupami		-	(14)	14	-	-	-	-
Amortyzacja	28	-	(85 815)	(175 103)	(11 745)	(5 138)	-	(277 801)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne		-	9 602	66 744	2 570	3 747	-	82 663
Odpisy z tytułu utraty wartości	28,31	-	-	(7)	-	-	(19)	(26)
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości		-	59	2 050	96	-	19	2 224
Stan na 30 czerwca 2007 r.								
Wartość brutto		17 873	7 039 172	5 894 711	319 685	143 469	688 824	14 103 734
Umorzenie		-	(3 805 001)	(3 543 523)	(199 654)	(95 218)	-	(7 643 396)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	(116 816)	(52 985)	(23)	(14)	(30 332)	(200 170)
Wartość księgowa netto		17 873	3 117 355	2 298 203	120 008	48 237	658 492	6 260 168
Stan na 1 stycznia 2007 r.								
Wartość brutto		17 816	6 931 032	5 626 398	301 731	142 156	683 779	13 702 912
Umorzenie		-	(3 728 788)	(3 435 164)	(190 479)	(93 827)	-	(7 448 258)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	(116 875)	(55 028)	(119)	(14)	(30 332)	(202 368)
Wartość księgowa netto		17 816	3 085 369	2 136 206	111 133	48 315	653 447	6 052 286
Zmiany w roku 2007								
Rozliczenie środków trwałych w budowie		3 446	219 845	715 568	34 576	10 953	(984 388)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)		-	-	-	-	-	(17 618)	(17 618)
Zakup bezpośredni		-	13 499	15 313	3 781	6 961	1 051 991	1 091 545
Wytworzenie we własnym zakresie		-	-	-	-	-	5 688	5 688
Reklasyfikacja z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczonych do grupy zbycia		-	-	-	454	-	-	454
Zbycie		(981)	(5 226)	(17 931)	(5 311)	(3 504)	-	(32 953)
Darowizny i nieodpłatne przekazania		-	(179)	(2)	(176)	9	(5)	(353)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji		(44)	(15 245)	(192 637)	(3 599)	(5 170)	(9)	(216 704)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia		-	(4 125)	(63)	-	(27)	-	(4 215)
Inne zmiany		-	6 751	(891)	4 047	(223)	9 835	19 519
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji		-	64 850	-	-	-	-	64 850
Przeniesienie między grupami		-	1 287	(1 287)	-	-	-	-
Amortyzacja		-	(173 347)	(367 533)	(23 988)	(11 414)	-	(576 282)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne		-	14 445	189 091	8 043	7 093	-	218 672
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	(203)	(3 773)	-	-	(5 178)	(9 154)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości		-	-	3	-	-	2 111	2 114
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości		-	553	3 413	96	1	12 440	16 503
Stan na 31 grudnia 2007 r.								
Wartość brutto		20 237	7 212 489	6 144 468	335 503	151 155	749 273	14 613 125
Umorzenie		-	(3 887 690)	(3 613 606)	(206 424)	(98 148)	-	(7 805 868)
Odpisy z tytułu utraty wartości		-	(116 525)	(55 385)	(23)	(13)	(20 959)	(192 905)
Wartość księgowa netto		20 237	3 208 274	2 475 477	129 056	52 994	728 314	6 614 352

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Zmiany w I półroczu 2008

Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	129 822	263 760	9 461	8 060	(411 103)	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie - inne (leasing, przyjęcie na magazyn, bez efektu)	-	-	-	-	-	(73)	(73)
Zakup bezpośredni	-	842	4 459	1 346	2 184	479 077	487 908
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	2 525	2 525
Reklasyfikacja z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczonych do grupy zbycia	-	629	63		27	-	719
Zbycie	(15)	(6 095)	(1 312)	(1 653)	(112)	-	(9 187)
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	(18 792)	(104 134)	(5 606)	(2 815)	-	(131 347)
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży lub zaliczenie do grupy zbycia	-	-	-	(2 634)	-	-	(2 634)
Inne zmiany	-	(5 259)	(2 365)	6 231	(577)	4 007	2 037
Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji	-	(32 551)	-	-	-	-	(32 551)
Przeniesienie między grupami	-	(852)	852	-	-	-	-
Amortyzacja	28	-	(83 148)	(216 545)	(12 664)	(5 748)	-
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	-	14 768	100 183	9 181	3 735	-	127 867
Odpisy z tytułu utraty wartości	28, 31	-	(12 410)	(44)	(854)	(3 349)	(16 657)
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości	28, 30	-	14 015	-	-	166	14 181
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	223	4 881	-	-	94	5 198

Stan na 30 czerwca 2008 r.

Wartość brutto	20 222	7 280 233	6 305 791	342 648	157 922	823 706	14 930 522
Umorzenie	-	(3 956 070)	(3 729 968)	(209 907)	(100 161)	-	(7 996 106)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(102 287)	(62 914)	(67)	(867)	(24 048)	(190 183)
Wartość księgowa netto	20 222	3 221 876	2 512 909	132 674	56 894	799 658	6 744 233

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych dotyczą głównie jednostki zależnej Dialog S.A., w której KGHM Polska Miedź S.A. posiada 100% akcji. Na dzień 30 czerwca 2008 r. odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe w Dialog S.A. dokonane na podstawie przeprowadzonego testu na utratę wartości w roku 2005 oraz dokonanych odpisów w latach 2006-2008 z tytułu wyłączenia z eksploatacji sprzętu radiodostępnego MGW i DECT i spisania dokumentacji projektowej bez realizacji wyniosły 183 524 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. odpowiednio 185 950 tys. zł).

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 301 169 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. 260 733 tys. zł). Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 11 406 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. 11 953 tys. zł) i w kosztach sprzedaży w kwocie 5 530 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. 5 115 tys. zł).

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe

Grupy środków trwałych	Stan na dzień					
	30 czerwca 2008			31 grudnia 2007		
	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	1 720	678	1 042	11 987	10 895	1 092
Środki transportu	11 052	911	10 141	4 737	629	4 108
Razem	12 772	1 589	11 183	16 724	11 524	5 200

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. jako leasingodawca oddała do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego następujące rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień							
	30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Cena nabycia lub koszt wytworzenia	Amortyzacja w okresie	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Grunty	1 855	-	-	1 855	1 855	-	-	1 855
Budynki i budowle	29 467	339	17 340	12 127	31 093	678	17 893	13 200
Urządzenia techniczne i maszyny	25 768	712	10 730	15 038	26 659	1 390	11 390	15 269
Środki transportu	-	-	-	-	19	-	19	-
Inne środki trwałe	607	17	542	65	558	25	505	53
Razem	57 697	1 068	28 612	29 085	60 184	2 093	29 807	30 377

Wartość zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ustanowionego na rzeczowych aktywach trwałych została przedstawiona w nocy 21 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań.

Kwota odszkodowań od osób trzecich, ujęta w rachunku zysków i strat, w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości, zostały utracone

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wartość odszkodowań ujęta w rachunku zysków i strat	1 078	412

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 30 czerwca 2008 roku w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	171 916
Głogów Głęboki - Przemysłowy	152 837
Uzbrojenie rejonu górniczego	88 232
Modernizacja pirometalurgii	44 352
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	37 034
Modernizacja stadionu	32 704
Modernizacja instalacji hydrotransportu odpadów z uwzględnieniem bezpośredniego pompowania odpadów	27 767
Modernizacja kotłów parowych i wodnych	22 936
Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów	22 046
Zakup maszyn górniczych	20 804
Szyby i urządzenia główne	14 442
Razem	635 070

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 31 grudnia 2007 roku w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	153 475
Głogów Głęboki - Przemysłowy	115 496
Uzbrojenie rejonu górniczego	77 701
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	40 807
Budowa obiektu biurowo-handlowego	32 583
Modernizacja pirometalurgii	32 159
Inwestycje dostosowawcze	27 128
Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów	19 320
Modernizacja kotłów parowych i wodnych	17 881
Budowa szybu R-XI	16 842
Szyby i urządzenia główne	14 023
Modernizacja instalacji hydrotransportu odpadów z uwzględnieniem bezpośredniego pompowania odpadów	13 393
Modernizacja stadionu	10 807
Zakup maszyn górniczych	10 667
Razem	582 282

6. Rzeczowe aktywa trwałe (kontynuacja)

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, ale nieujęte jeszcze w bilansie

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	662 370	454 100
Na nabycie wartości niematerialnych	31 150	10 835
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	693 520	464 935

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 30 czerwca 2008 roku jednostki Grupy Kapitałowej użytkowały grunty, na podstawie prawa wieczystego użytkowania, o łącznej powierzchni 6 121 ha (na dzień 31 grudnia 2007 roku 6 053 ha).

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
	(ha)	(ha)
KGHM Polska Miedź S.A.	5 742	5 741
Jednostki zależne Grupy Kapitałowej	379	312

Niektóre Spółki Grupy Kapitałowej otrzymały prawa wieczystego użytkowania gruntów nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej przez Grupę Kapitałową działalności.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów Jednostka Dominująca nie dysponuje wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania na dzień 30 czerwca 2008 roku.

Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Poniżej jednego roku	7 627	7 130
Od jednego roku do pięciu lat	30 598	28 535
Powyżej pięciu lat	469 103	437 063
Razem:	507 328	472 728

Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w rachunku zysków i strat	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wartość opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	6 742	6 361

Zobowiązania pozabilansowe Grupy Kapitałowej z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

7. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Koszty prac rozwojowych	3 399	1 354
Wartość firmy	2 918	2 918
Oprogramowanie komputerowe	23 459	22 137
Nabyte koncesje, patenty, licencje	22 119	16 657
Inne wartości niematerialne	40 981	42 195
Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	25 171	33 970
Razem	118 047	119 231

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2007 do 30 czerwca 2008 r.

Nota	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 r.							
Wartość brutto	17 276	2 981	80 905	44 758	47 831	37 811	231 562
Umorzenie	(12 732)	-	(55 921)	(27 012)	(6 066)	-	(101 731)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(402)	(3 415)	-	-	-	(3 817)
Wartość księgowa netto	4 544	2 579	21 569	17 746	41 765	37 811	126 014
Zmiany w I półroczu 2007							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	-	-	5 225	937	-	(6 162)	-
Zakup bezpośredni	-	-	348	151	1 136	4 042	5 677
Inne zmiany	-	338	-	-	-	4 412	4 750
Zbycie	(481)	-	(10)	(6)	(26)	-	(523)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	-	-	(293)	-	(1 424)	-	(1 717)
Amortyzacja	(1 635)	-	(3 963)	(4 161)	(1 327)	-	(11 086)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	336	-	301	6	699	-	1 342
Stan na 30 czerwca 2007 r.							
Wartość brutto	16 795	3 319	86 175	45 840	47 517	40 103	239 749
Umorzenie	(14 031)	-	(59 583)	(31 167)	(6 694)	-	(111 475)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(402)	(3 415)	-	-	-	(3 817)
Wartość księgowa netto	2 764	2 917	23 177	14 673	40 823	40 103	124 457
Stan na 1 stycznia 2007r.							
Wartość brutto	17 276	2 981	80 905	44 758	47 831	37 811	231 562
Umorzenie	(12 732)	-	(55 921)	(27 012)	(6 066)	-	(101 731)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(402)	(3 415)	-	-	-	(3 817)
Wartość księgowa netto	4 544	2 579	21 569	17 746	41 765	37 811	126 014
Zmiany w roku 2007							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	44	-	6 972	6 242	-	(13 258)	-
Zakup bezpośredni	95	-	1 134	301	4 569	20 733	26 832
Inne zmiany	-	339	(4)	-	(37)	(10 500)	(10 202)
Zbycie	(481)	-	13	(6)	(201)	-	(675)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(737)	-	(2 214)	(2 621)	(2 571)	-	(8 143)
Amortyzacja	(3 118)	-	(7 539)	(7 632)	(2 975)	-	(21 264)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	1 074	-	2 016	2 627	1 645	-	7 362
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	-	-	-	-	(816)	(883)
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	190	-	-	-	190
Stan na 31 grudnia 2007 r.							
Wartość brutto	16 197	3 320	86 806	48 674	49 591	34 786	239 374
Umorzenie	(14 776)	-	(61 444)	(32 017)	(7 396)	-	(115 633)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	(402)	(3 225)	-	-	(816)	(4 510)
Wartość księgowa netto	1 354	2 918	22 137	16 657	42 195	33 970	119 231
Zmiany w I półroczu 2008							
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	3 597	-	5 282	9 435	-	(18 314)	-
Zakup bezpośredni	-	-	240	814	1 135	9 690	11 879
Inne zmiany	(95)	-	(1 069)	1 164	37	(175)	(138)
Zbycie	-	-	-	-	(1 181)	-	(1 181)
Likwidacja lub spisanie z ewidencji	(242)	-	(1 246)	(3)	(1 806)	-	(3 297)
Amortyzacja	(1 462)	-	(3 922)	(5 446)	(1 486)	-	(12 316)
Zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji, sprzedaży i inne	247	-	1 586	(111)	2 087	-	3 809
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	(391)	-	-	(391)
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	411	-	-	-	411
Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	40	-	-	-	40
Stan na 30 czerwca 2008 r.							
Wartość brutto	19 457	3 320	90 013	60 084	47 776	25 987	246 637
Umorzenie	(15 991)	-	(63 780)	(37 574)	(6 795)	-	(124 140)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(67)	(402)	(2 774)	(391)	-	(816)	(4 450)
Wartość księgowa netto	3 399	2 918	23 459	22 119	40 981	25 171	118 047

7. Wartości niematerialne (kontynuacja)

Na dzień 30 czerwca 2008 roku najistotniejsze wartości niematerialne w stosunku do aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. stanowi dokumentacja dotycząca informacji geologicznej złoża "Głogów Głęboki" zaliczona do kategorii: Inne wartości niematerialne, o wartości bilansowej 29 706 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 30 029 tys. zł) oraz ustanowienie użytkowania górniczego w celu wydobywania rud miedzi ze złoża "Głogów Głęboki" o wartości bilansowej 4 037 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 4 080 tys. zł). Pozostały okres amortyzacji obu składników wartości niematerialnych wynosi 46 lat.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2005 roku (Dz. U nr 264/2005 poz. 2206) Rząd Polski alokował prawa do emisji na poszczególne uprawnione podmioty gospodarcze.

Planowany przydział uprawnień do emisji CO₂ na lata 2008-2012 opracowany na podstawie projektu Rozporządzenia w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Rozdziału uprawnień wynosi 486 196 ton rocznie.

Projekt na dzień 30 czerwca 2008 roku nie został zatwierdzony przez Komisję Europejską.

Amortyzacja wartości niematerialnych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów 9 775 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007r. 7 896 tys. zł). Amortyzacja pozostałych wartości niematerialnych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu 1 555 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. 2 068 tys. zł) oraz w kosztach sprzedaży 986 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2007 r. 1 122 tys. zł).

8. Nieruchomości inwestycyjne

	Nota	od 01.01.08 do 30.06.08	Za okres od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Stan na początek okresu obrotowego		16 517	18 853	18 853
Zmiany w ciągu okresu obrotowego		-	(2 336)	(6 036)
- zmiany z tytułu wyceny do wartości godziwej	31	-	(2 336)	(6 036)
Stan na koniec okresu obrotowego		16 517	16 517	12 817

Wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 30 czerwca 2008 r. w wysokości 16 517 tys. zł oparta jest na wycenie sporządzonej przez rzeczoznawcę na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej (grunty) położonej w Lubinie została przeprowadzona przez niezależnego rzeczoznawcę, posiadającego aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen i została oszacowana w podejściu porównawczym, metodą porównania parami. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Dokonując wyceny rzeczoznawca oparł się o dane pochodzące z rynku.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

9. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Nota	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Stan na początek okresu obrotowego	690 096	690 074	690 074
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	35	152 524	265 093
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy za rok poprzedni i bieżący		(182 860)	(265 092)
Inne zmiany		-	21
Stan na koniec okresu obrotowego	659 760	690 096	609 354

Udziały Grupy w jednostkach stowarzyszonych

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody ze sprzedaży	Zysk netto	Posiadane udziały (%)
Stan na dzień 31 grudnia 2007						
Polkomtel S.A.	Polska	8 453 373	4 946 435	7 799 020	1 358 676	19,61
MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.	Polska	9 740	1 635	16 760	3 006	30,00
		8 463 113	4 948 070	7 815 780	1 361 682	
Stan na dzień 30 czerwca 2008						
Polkomtel S.A.	Polska	8 268 748	4 918 961	4 117 743	775 393	19,61
MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.	Polska	11 741	2 037	8 412	1 599	30,00
		8 280 489	4 920 998	4 126 155	776 992	

Spółka Polkomtel S.A., w której KGHM Polska Miedź S.A. posiada 19,61% akcji, jest jednostką stowarzyszoną wycenianą metodą praw własności. O znaczącym wpływie decyduje fakt, że zgodnie z umową akcjonariuszy oraz statutem Polkomtel S.A., KGHM Polska Miedź S.A. poprzez przedstawicieli w Radzie Nadzorczej ma wpływ na uchwały dotyczące strategii działania Polkomtel S.A., która z kolei wyznacza jej politykę operacyjną i finansową. Kwestia ewentualnego zwiększenia udziału w Polkomtel S.A. została opisana w notce nr 42.

10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	44 759	47 155
- udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	24 174	23 952
- udziały w spółkach notowanych na giełdzie	9 460	9 455
- obligacje skarbowe	3 154	3 076
- udziały w funduszu inwestycyjnym AIG	7 964	10 665
- inne	7	7
Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	100 623	-
- jednostki uczestnictwa w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym KBC GAMMA SFIO	100 623	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem:	33.1	145 382

11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	57 292	43 934
- dłużne papiery komercyjne	57 254	43 893
- Inne papiery wartościowe	38	41
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem:	33.1	57 292

11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności (kontynuacja)

Jednostka Dominująca jest zobligowana przepisami Ustawy prawo geologiczne i górnicze z 4 lutego 1994 roku (Dz.U. nr 228 poz.1947 z 14 listopada 2005 r.) oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego (Dz.U. Nr 108, poz. 951) do gromadzenia środków pieniężnych na wyodrębnionym koncie bankowym Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG) w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Ponieważ wykorzystanie tych środków finansowych nastąpi dopiero w latach przyszłych, Jednostka Dominująca uznała, że pomimo tego, iż nie są one inwestowane w długoterminowe instrumenty finansowe, w rzeczywistości występuje ograniczenie dotyczące możliwości ich wykorzystania do zaspokojenia zobowiązań w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego (MSR 1 par 57 d.) i w związku z tym właściwa jest ich prezentacja w aktywach trwałych.

Zarządzanie środkami FLZG polega przede wszystkim na ich inwestowaniu w krótkoterminowe lokaty lub dłużne papiery wartościowe z datą zapadalności do 1 roku od dnia nabycia. Z tego względu w zmianie stanu wykazano saldo zmniejszenia (rozwiązanie lokat, zbycie papierów wartościowych) i zwiększenia (nabycie papierów wartościowych, założenie lokat) na dzień bilansowy. Środki FLZG na dzień bilansowy zostały ulokowane głównie w dłużne papiery komercyjne, których wartość według skorygowanej ceny nabycia wyniosła 57 561 tys. zł.

Wartość odsetek od papierów komercyjnych wyliczona przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej wyniosła na dzień bilansowy 532 tys. zł. Odsetki te, jako odsetki naliczone, nie zostały ujęte na dzień bilansowy ze względu na brak możliwości zwiększenia wartości Funduszu o pozycje niepieniężne.

Informacja o wartości godziwej aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności została zaprezentowana w podziale na klasy instrumentów finansowych w nocie 33.2.

12. Pochodne instrumenty finansowe

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa długoterminowe, z tego:		8 154	33 395
instrumenty zabezpieczające		8 154	30 308
instrumenty handlowe		-	3 087
Aktywa krótkoterminowe, z tego:		16 429	81 622
instrumenty zabezpieczające		15 665	68 075
instrumenty handlowe		764	13 547
Razem aktywa:	33.1	24 583	115 017
Zobowiązania długoterminowe, z tego:		-	3 087
instrumenty handlowe		-	3 087
Zobowiązania krótkoterminowe, z tego:		61	14 335
instrumenty zabezpieczające		-	964
instrumenty handlowe		61	13 371
Razem zobowiązania:	33.1	61	17 422

Instrumenty pochodne zawarte na rynku metali rozliczane są w drugim dniu roboczym kolejnego miesiąca po miesiącu określenia średniej ceny rozliczenia. Oznacza to, że instrumenty pochodne dotyczące miesiąca czerwca 2008 roku rozliczyły się dnia 2 lipca 2008 roku. Na dzień bilansowy zostały one wycenione do wartości godziwej i ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych lub w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązaniach jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych. Szczegóły w nocie 34.1.8.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

INSTRUMENTY HANDLOWE

INSTRUMENTY HANDLOWE			30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
	Wolumen/ nominał transakcji	Średnioważona cena/kurs ¹⁾	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
Typ instrumentu pochodnego	Cu [tys. t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD, EUR]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN] [EUR/PLN]	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź										
Kontrakty swap	0,525	8 264	323							
Kontrakty opcyjne										
Nabyte opcje sprzedaży							13 369			
Sprzedane opcje sprzedaży									(13 371)	
Nabyte opcje sprzedaży	33	5 200	61					3 087		
Sprzedane opcje sprzedaży	33	5 200			(61)					(3 087)
RAZEM:			384		(61)		13 369	3 087	(13 371)	(3 087)
Pochodne instrumenty finansowe – Walutowe										
Kontrakty forward PLN/USD	6 713	2,1410 - 2,1821	285				178			
Kontrakty forward PLN/EUR	4 000	3,3590 - 3,4000	95							
RAZEM:			380				178			
Wbudowane instrumenty pochodne										
Instrumenty handlowe - Ogółem										
			764		(61)		13 547	3 087	(13 371)	(3 087)

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. Pochodne instrumenty finansowe (kontynuacja)

							30 czerwca 2008				31 grudnia 2007			
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE							Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
Typ instrumentu pochodnego	Wolumen/ Nominał transakcji	Średnio- ważona cena/kurs ¹	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik									
	Cu [tys. t] Ag [tys. troz] Waluty [tys. USD, EUR]	Cu [USD/t] Ag [USD/troz] Waluty [USD/PLN] [EUR/PLN]	Od	Do	Od	Do	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe	Krótko- terminowe	Długo- terminowe
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Miedź														
Kontrakty swap	0,75	7 359	VII 08	IX 08	VIII 08	X 08	1 954							(964)
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	125	5 907	VII 08	V 09	VIII 08	VI 09	12 203				63 140			
Nabyte opcje sprzedaży	10	6 200	VI 09	VI 09	VII 09	VII 09		3 883				11 951		
RAZEM:							14 157	3 883			63 140	11 951		(964)
Pochodne instrumenty finansowe - Metale - Srebro														
Kontrakty opcyjne														
Nabyte opcje sprzedaży	10 000	11,8800	VII 08	V 09	VII 08	VI 09	1 508				4 935			
Nabyte opcje sprzedaży	5 600	12,0000	VI 09	XII 09	VII 09	I 10		4 271				18 357		
RAZEM:							1 508	4 271			4 935	18 357		
Instrumenty zabezpieczające - ogółem							15 665	8 154			68 075	30 308		(964)

¹ Średnioważona cena/kurs zabezpieczenia są wielkościami zagregowanymi, mającymi charakter informacyjny. Ich wykorzystanie w analizach finansowych w niektórych przypadkach może prowadzić do błędnych wniosków. Dotyczy to poziomów zabezpieczenia oraz poziomów partycypacji w instrumentach opcyjnych, w przypadku, których symulacje przyszłych rozliczeń mogą wygenerować inne wyniki, kiedy przyjęta zostanie średnioważona cena/kurs wykonania, a inne, kiedy w analizie wykorzystane zostaną poszczególne ceny/kursy wykonania zawartych przez Jednostkę Dominującą transakcji opcyjnych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług		10 862	11 767
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów długoterminowych o budowę		18 428	10 963
Lokaty		15 405	15 405
Inne należności finansowe		1 461	1 692
Odpisy aktualizujące	34.3.6	(10 313)	(11 013)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	33.1	35 843	28 814
Inne należności niefinansowe		173	59
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:		17 360	18 198
- prawo wieczystego użytkowania gruntów		15 830	15 996
Odpisy aktualizujące		-	-
Razem należności niefinansowe netto		17 533	18 257
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		53 376	47 071
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Należności z tytułu dostaw i usług		1 047 237	738 067
Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	34.1.8	517	8 877
Pożyczki udzielone		307	307
Inne należności finansowe		127 889	45 570
Odpisy aktualizujące	34.3.6	(46 259)	(48 839)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	33.1	1 129 691	743 982
Inne należności niefinansowe, w tym:		237 396	238 501
- z tytułu podatków i innych świadczeń		194 495	201 895
Rozliczenia międzyokresowe czynne		89 885	17 114
Odpisy aktualizujące		(45 429)	(74 230)
Razem należności niefinansowe netto		281 852	181 385
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 411 543	925 367
Razem należności krótkoterminowe i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto		1 464 919	972 438

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący na początek okresu	74 230	31 889	31 889
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	170	42 564	11 363
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(4 434)	(129)	(118)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(24 542)	(96)	(1)
Odpis utworzony na koszty sądowe	8	11	5
Odwrócenie odpisu na koszty sądowe	(3)	(9)	(2)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	45 429	74 230	43 136

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

14. Zapasy

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Materiały		329 289	189 292
Półprodukty i produkty w toku		1 155 576	1 177 498
Produkty gotowe		324 706	335 226
Towary		53 082	42 479
Wartość bilansowa zapasów, razem:		1 862 653	1 744 495
Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym			
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	(1 201)	(1 225)
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	28	943	997

Odwrocenie odpisu nastąpiło w związku ze sprzedażą towarów objętych aktualizacją po cenach sprzed aktualizacji.

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Nota	Stan na dzień	
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Środki pieniężne w kasie		632	577
Środki pieniężne na rachunkach bankowych		47 195	86 609
Inne środki pieniężne		161	474
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia		3 402 515	2 724 436
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33.1	3 450 503	2 812 096

Na inne aktywa finansowe o terminie wymagalności do 3 miesięcy od dnia nabycia składają się głównie depozyty w kwocie 2 918 976 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 2 638 137 tys. zł), dłużne papiery wartościowe w kwocie 476 506 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 83 628 tys. zł) oraz odsetki od aktywów finansowych w kwocie 7 033 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 2 671 tys. zł).

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w bilansie są tożsame.

16. Kapitał akcyjny

Na dzień 30 czerwca 2008 roku kapitał zakładowy zarejestrowany Jednostki Dominującej wynosił **2 000 000 tys. zł** i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W I półroczu 2008 roku i w I półroczu 2007 roku nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

Struktura własności

Jedynym akcjonariuszem Spółki posiadającym na dzień 30 czerwca 2008 roku liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa, który - według zawiadomienia z dnia 16 maja 2007 roku - posiadał 83 589 900 akcji o łącznej wartości nominalnej 835 899 000 zł, co stanowi 41,79% kapitału zakładowego Spółki.

Pozostali akcjonariusze (w tym Deutsche Bank Trust Company Americas, bank depozytowy w programie kwitów depozytowych) posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego - łącznie 116 410 100 akcji o wartości nominalnej 1 164 101 000 zł, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

W I półroczu 2008 roku nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

17. Pozostałe kapitały

		Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem pozostałe kapitały
Nota				
Stan na dzień 1 stycznia 2007		8 684	(439 845)	(431 161)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		13 844	-	13 844
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(15 689)	-	(15 689)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	78 293	78 293
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	620 293	620 293
Podatek odroczony	22	281	(137 733)	(137 452)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(1 564)	560 853	559 289
Stan na dzień 30 czerwca 2007		7 120	121 008	128 128
Stan na dzień 1 stycznia 2007		8 684	(439 845)	(431 161)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		13 167	-	13 167
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(19 894)	-	(19 894)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	131 890	131 890
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	435 533	435 533
Podatek odroczony	22	1 082	(117 499)	(116 417)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(5 645)	449 924	444 279
Stan na dzień 31 grudnia 2007		3 039	10 079	13 118
Stan na dzień 1 stycznia 2008		3 039	10 079	13 118
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(2 073)	-	(2 073)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	34.1.9	-	2 119	2 119
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	34.1.9	-	(4 214)	(4 214)
Podatek odroczony	22	395	(554)	(159)
Suma przychodów/(kosztów) ujętych bezpośrednio w kapitale własnym		(1 678)	(2 649)	(4 327)
Stan na dzień 30 czerwca 2008		1 361	7 430	8 791

Prezentowany w pozostałych kapitałach, kapitał z aktualizacji wyceny ustalony w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w skutecznej części zabezpieczenia oraz wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nie podlega podziałowi.

Ponadto w kapitale własnym w pozycji „Zyski Zatrzymane” na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne Grupy Kapitałowej tworzą obowiązkowe odpisy z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany tylko na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu Grupy Kapitałowej wynosi 679 826 tys. zł, z tego 660 000 tys. zł dotyczy Jednostki Dominującej.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

18. Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi

W I półroczu 2008 roku nie wystąpiły transakcje z udziałowcami mniejszościowymi.

W I półroczu 2007 roku transakcje z udziałowcami mniejszościowymi przedstawiały się następująco:

Tytuł transakcji	za okres od 1.01.2007 do 30.06.2007				
	Cena nabycia/ przychód ze zbycia	Wartość nabytych/ (zbytych) aktywów netto	Wartość firmy/ (nadwyżka udziałów jednostki przejętej nad kosztem przejęcia)	Strata ze zbycia/ pozostałe koszty operacyjne	Transakcje z udziałowcami mniejszościo- wymi
Likwidacja spółki Energetyka Spółka Specjalnego Przeznaczenia	50	(50)	-	-	-
Nabycie akcji spółki WM Łabędy S.A.	30 936	30 598	338	-	338
Zmiana udziałów pośrednich w WMN Sp. z o.o.	-	(872)	-	(872)	872
Korekta kapitału udziałowców mniejszościowych	-	-	-	(321)	321
Ogółem	30 986	29 676	338	(1 193)	1 531

19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8 990	9 281
Inne zobowiązania finansowe	9 751	144
Zobowiązania finansowe razem	18 741	9 425
Rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	12 756	15 337
Zobowiązania niefinansowe razem	12 756	15 337
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	31 497	24 762
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	648 922	642 007
Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	35	3 304
Zobowiązania z tytułu niewypłaconej dywidendy za 2007 rok	1 800 000	-
Inne zobowiązania finansowe	117 936	204 586
Zobowiązania finansowe razem	2 566 893	849 897
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	308 343	330 608
Inne zobowiązania niefinansowe	77 883	79 267
Fundusze specjalne	64 570	56 212
Rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	29 077	7 647
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	391 800	322 775
Zobowiązania niefinansowe razem	871 673	796 509
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	3 438 566	1 646 406
Ogółem zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 470 063	1 671 168

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, przy czym zobowiązań krótkoterminowych nie dyskontuje się. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

Na rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów składają się głównie, zarachowane w koszty roku obrotowego, jednorazowe wynagrodzenia płatne po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 313 570 tys. zł (257 325 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007 r.) oraz rozliczenia z tytułu niewykorzystanych urlopów w kwocie 22 002 tys. zł (25 532 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007 r.)

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Nota	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		
Kredyty bankowe	40 012	132 440
Pożyczki	11 781	13 781
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17 963	16 688
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	69 756	162 909
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		
Kredyty bankowe	181 727	101 890
Pożyczki	6 702	7 722
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 736	3 589
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	195 165	113 201
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	33.1	276 110

20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu/pożyczki na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:				
		w walucie	w złotych	2009 (krótkoterminowe)	2009	2010	2011 - 2012	2013 i później
EUR	Zmienna	2 541	8 624	1 265	1 326	1 412	1 316	3 305
PLN	Zmienna		221 596	182 162	9 609	5 771	6 387	17 667
PLN	Stała		10 002	5 002	5 000	-	-	-
Razem kredyty i pożyczki		240 222	240 222	188 429	15 935	7 183	7 703	20 972

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu/pożyczki na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:				
		w walucie	w złotych	2008 (krótkoterminowe)	2009	2010	2011 - 2012	2013 i później
EUR	Zmienna	879	3 149	774	2 146	229	-	-
PLN	Zmienna		237 842	100 996	107 811	5 976	7 042	16 017
PLN	Stała		14 842	7 842	4 000	3 000	-	-
Razem kredyty i pożyczki		255 833	255 833	109 612	113 957	9 205	7 042	16 017

Większość kredytów zaciągniętych przez spółki Grupy Kapitałowej oprocentowana jest na bazie zmiennych stóp procentowych. W przypadku kredytów i pożyczek w złotych przeważa oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M powiększone o marżę kredytową, uzależnioną od wiarygodności kredytowej jednostki uzyskującej finansowanie, zawartą w przedziale od 0,3% do 1%, z odsetkami płatnymi w okresach miesięcznych. Oprocentowanie kredytów wyrażonych w EUR przeważnie oparte jest na stopie referencyjnej EURIBOR 1M powiększonej o marżę kredytową od 0,65% do 1%.

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)

20.1 Zaciągnięte kredyty i pożyczki (kontynuacja)

Bazowe stopy procentowe stosowane w umowach kredytowych zawieranych przez jednostki Grupy Kapitałowej, kształtowały się na dzień bilansowy w następujący sposób:

Wskaźnik (%)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
WIBOR 1W	6,2000	5,3200
WIBOR 1M	6,2900	5,5200
WIBOR 3M	6,6500	5,6800
EURIBOR 1M	4,4400	4,2900
EURIBOR 3M	4,9470	4,6800

Najistotniejszą pozycję wśród kredytów i pożyczek stanowi kredyt jednostki zależnej Telefonii Dialog S.A., w wysokości 141 159 tys. zł na dzień 30 czerwca 2008 roku (odpowiednio 141 081 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007 roku). Umowa kredytowa określa dodatkowe zobowiązania, jakie musi spełnić spółka w trakcie trwania kredytu, a są to m.in.:

- zapewnienie utrzymania w okresie trwania kredytu określonych wskaźników finansowych (Wskaźnik Zadłużenia Finansowego do EBITDA nie wyższy niż 2.50 : 1, wskaźnik EBITDA do Odsetek nie niższy niż 3 :1, Kwota Kapitałów Własnych nie niższa niż 900 000 tys. zł)
- zobowiązanie do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia kredytu w przypadku gdy Wskaźnik Zadłużenia Finansowego do EBITDA będzie wyższy niż stosunek 2.0 : 1
- zobowiązanie, że w okresie trwania umowy kredytowej spółka będzie dokonywać wpłat na rachunki bieżące otwarte i prowadzone przez bank udzielający kredytu, tak aby roczna wartość wpływów na te rachunki z tytułu tych wpłat stanowiła równowartość przynajmniej 50% przychodów spółki w tym okresie.

Według zawartych umów całkowita wartość przyznanych wysokości linii kredytowych w rachunku bieżącym na dzień 30 czerwca 2008 roku wyniosła 104 500 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku odpowiednio 103 000 tys. zł oraz 10 000 tys. USD), z tego na dzień 30 czerwca 2008 roku wykorzystano 32 505 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku odpowiednio 45 888 tys. zł). Terminy spłaty wykorzystanych linii kredytowych przypadają w okresie pół roku po dniu bilansowym.

20.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniosła 24 699 tys. zł (odpowiednio 20 277 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007 roku).

Najistotniejszą pozycją jest zobowiązanie wynikające z umowy zawartej ze Skarbem Państwa. Jej przedmiotem jest udostępnienie przez Skarb Państwa, za wynagrodzeniem, informacji geologicznej. Celem nabycia powyższych informacji było przygotowanie wniosku koncesyjnego dla uzyskania koncesji na wydobycie rud ze złoża Głogów Głęboki - Przemysłowy. Koncesję przyznano w listopadzie 2004 roku. Płatności na rzecz Skarbu Państwa dokonywane są w 10 równych ratach. Ostatnie zobowiązanie zostanie uregulowane 30 czerwca 2014 roku. Zobowiązanie nie jest oprocentowane, w księgach Jednostki Dominującej zostało ujęte w wartości zdyskontowanej. Ponieważ walutą, w której realizowane są płatności jest EUR, występuje narażenie na ryzyko walutowe związane ze zmianą kursu wymiany waluty na dzień regulowania zobowiązania. Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu powyższej umowy wynosi 14 983 tys. zł (4 467 tys. EUR) (na dzień 31 grudnia 2007 roku 15 909 tys. zł (4 441 tys. EUR)), natomiast wartość bilansowa wartości niematerialnej z tego tytułu wynosi na dzień bilansowy 29 706 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 30 029 tys. zł).

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2008 roku

	2009 (Krótko-terminowe)	2009	2010	2011-2012	2013 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	7 478	4 951	4 805	9 069	2 482	28 785
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	742	730	702	1 269	643	4 086
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 736	4 221	4 103	7 800	1 839	24 699

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)
20.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (kontynuacja)

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 roku

	2008 (Krótko-terminowe)	2009	2010	2011-2012	2013 i później	Razem
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych	3 868	3 634	3 583	6 861	5 638	23 584
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	279	344	413	1 002	1 269	3 307
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 589	3 290	3 170	5 859	4 369	20 277

21. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek, udzielono następujących zabezpieczeń:

- pełnomocnictwa do dysponowania obecnymi i przyszłymi rachunkami bankowymi kredytobiorców,
- blokady środków do łącznej wysokości 200 tys. zł na lokacie KGHM Ecoren S.A.,
- hipoteka zwykła na nieruchomości objętej inwestycją do 25 000 tys. zł,
- hipoteki kaucyjne do łącznej kwoty 31 105 tys. zł,
- cesja praw z polis ubezpieczeniowych prowadzonych inwestycji,
- hipoteki umowne, hipoteki kaucyjne oraz hipoteka łączna na nieruchomościach gruntowych,
- weksle in blanco z deklaracjami wekslowymi,
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji,
- poręczenia i listy patronackie spółek z Grupy Kapitałowej,
- zastaw rejestrowy na instalacji odpylni gazów dla pieców anodowych,
- cesja wierzytelności do łącznej wysokości 61 600 tys. zł,
- zastaw rejestrowy i umowy przewłaszczenia na zapasach wyrobów gotowych, półfabrykatów, towarów i materiałów o wartości 25 900 tys. zł,
- cesje umowy ubezpieczenia ruchomości (cesja polisy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych do łącznej kwoty 15 600 tys. zł, cesja polisy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku 150 tys. zł),
- pełnomocnictwo dla banku do regulowania zobowiązań wobec banku w ciężar rachunku bieżącego oraz innych rachunków prowadzonych przez bank.

Każdy z zaciągniętych przez Grupę Kapitałową kredytów i pożyczek objęty jest jedną lub większą ilością wyżej wymienionych zabezpieczeń.

Na dzień bilansowy następujące aktywa stanowiły zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	107 414	96 791
▪ Środki trwałe w budowie (w tym objęte hipoteką)	-	35 409
▪ Budynki i budowle	68 419	29 941
▪ Środki transportu ¹⁾	9 338	3 626
▪ Urządzenia techniczne i maszyny ¹⁾	29 657	27 815
Zapasy	29 367	27 434
Należności z tytułu dostaw i usług ²⁾	16 525	20 363
Inne należności finansowe i niefinansowe	236	-
Środki pieniężne	70 433	15 605
Razem wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań finansowych	223 975	160 193

1) W tym użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego

2) W tym objęte zastawem lub cesją wierzytelności

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Odroczone podatek dochodowy

	Nota	Stan na dzień		
		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego, z tego:		290 702	361 930	361 930
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		320 506	388 468	388 468
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego		29 804	26 538	26 538
(Obciążenie)/uznanie wyniku finansowego	36	(5 651)	45 189	15 457
Pomniejszenie kapitału własnego	17	(159)	(116 417)	(137 452)
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego, z tego:		284 892	290 702	239 935
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		319 174	320 506	267 641
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego		34 282	29 804	27 706

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

22. Odroczonego podatek dochodowy (kontynuacja)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą

	Stan na 1 stycznia 2007 wg stawki 19%	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2007 wg stawki 19%
Różnice kursowe	16 887	(5 919)	-	10 968
Odsetki	13	180	-	193
Odpisy aktualizujące wartość należności	8 681	7 043	-	15 724
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	52 158	9 320	-	61 478
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 813	174	-	4 987
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	87 245	15 939	-	103 184
Wycena transakcji terminowych	114 318	26 019	-	140 337
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	125 863	5 343	(117 619)	13 587
Amortyzacja	64 271	(5 401)	-	58 870
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	175 437	3 122	-	178 559
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	48 489	(15 958)	-	32 531
Pozostałe	100 417	(46 852)	-	53 565
Razem	798 592	(6 990)	(117 619)	673 983

	Stan na 1 stycznia 2007 wg stawki 19%	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 31 grudnia 2007 wg stawki 19%
Różnice kursowe	16 887	(13 092)	-	3 795
Odsetki	13	219	-	232
Odpisy aktualizujące wartość należności	8 681	10 219	-	18 900
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	52 158	5 903	-	58 061
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 813	(463)	-	4 350
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	87 245	17 385	-	104 630
Wycena transakcji terminowych	114 318	(52 936)	-	61 382
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	125 863	1 453	(117 499)	9 817
Amortyzacja	64 271	40 323	-	104 594
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	175 437	12 857	-	188 294
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	48 489	8 676	-	57 165
Pozostałe	100 417	(12 639)	-	87 778
Razem	798 592	17 905	(117 499)	698 998

	Stan na 1 stycznia 2008 wg stawki 19%	Uznanie/ (Obciążenie) wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/ (Zmniejszenie) kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	3 795	(989)	-	2 806
Odsetki	232	(2)	-	230
Odpisy aktualizujące wartość należności	18 900	(1 731)	-	17 169
Krótkookresowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	58 061	6 042	-	64 103
Świadczenia na rzecz pracowników (urlopy)	4 350	315	-	4 665
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	104 630	(3 791)	-	100 839
Wycena transakcji terminowych	61 382	232	-	61 614
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	9 817	(4 299)	(119)	5 399
Amortyzacja	104 594	(9 133)	-	95 461
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	188 294	5 067	-	193 361
Niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	57 165	(19 667)	-	37 498
Pozostałe	87 778	28 998	-	116 776
Razem	698 998	1 042	(119)	699 921

22. Odroczone podatek dochodowy (kontynuacja)

Kwota ujemnych różnic przejściowych oraz niewykorzystanych strat podatkowych w odniesieniu, do których Grupa Kapitałowa nie ujęła aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (z uwagi na małe prawdopodobieństwo ich rozliczenia w kolejnych latach) wynoszą 25 110 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 34 916 tys. zł).

Straty podatkowe, które można rozliczyć w przyszłych okresach poprzez pomniejszenie dochodu do opodatkowania wynoszą 15 378 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 2 281 tys. zł). Straty te wygasają odpowiednio: 6 017 tys. zł w 2008 roku, 2 650 tys. zł (2007 r. 1 124 tys. zł) w 2009 roku; 2 730 tys. zł w 2010 roku, 3 790 tys. zł (2007 r. 768 tys. zł) w 2011 roku i 191 tys. zł (2007 r. 389 tys. zł) w 2012 roku.

Grupa Kapitałowa utworzyła aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego realizacja zależy od uzyskania w przyszłości dochodu do opodatkowania w wysokości przekraczającej zyski powstałe w wyniku odwrócenia istniejących dodatnich różnic przejściowych w wysokości 114 621 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2007 r. 7 284 tys. zł). Ujęcie aktywa zostało poparte aktualnymi, zatwierdzonymi planami finansowymi oraz dotychczasową działalnością grupy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą

	Stan na 1 stycznia 2007 wg stawki 19%	(Uznanie)/ Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/ Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2007 wg stawki 19%
Różnice kursowe	9 223	(5 608)	-	3 615
Odsetki	878	729	-	1 607
Wycena transakcji terminowych	46 458	8 398	-	54 856
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	901	(901)	20 114	20 114
Amortyzacja	221 738	101 782	-	323 520
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 951	-	(281)	1 670
Pozostałe	155 513	(126 847)	-	28 666
Razem	436 662	(22 447)	19 833	434 048

	Stan na 1 stycznia 2007 wg stawki 19%	(Uznanie)/ Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/ Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 31 grudnia 2007 wg stawki 19%
Różnice kursowe	9 223	(7 537)	-	1 686
Odsetki	878	2 345	-	3 223
Wycena transakcji terminowych	46 458	(36 902)	-	9 556
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	901	(867)	-	34
Amortyzacja	221 738	110 441	-	332 179
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 951	-	(1 082)	869
Pozostałe	155 513	(94 764)	-	60 749
Razem	436 662	(27 284)	(1 082)	408 296

	Stan na 1 stycznia 2008 wg stawki 19%	(Uznanie)/ Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(Zwiększenie)/ Zmniejszenie kapitału własnego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na 30 czerwca 2008 wg stawki 19%
Różnice kursowe	1 686	5	-	1 691
Odsetki	3 223	(1 973)	-	1 250
Wycena transakcji terminowych	9 556	(3 423)	-	6 133
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	34	5	435	474
Amortyzacja	332 179	5 053	-	337 232
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	869	-	(395)	474
Pozostałe	60 749	7 026	-	67 775
Razem	408 296	6 693	40	415 029

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Ogólny opis programu świadczeń znajduje się w notcie nr 2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 2.2.16.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	pozostałe zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2007	950 200	287 515	192 277	470 138	270
Koszty odsetek	20 591	5 629	4 012	10 950	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	16 489	6 825	4 770	4 894	-
Wyplacone świadczenia	(40 018)	(9 464)	(12 400)	(18 154)	-
Zyski / (straty) aktuarialne	10 814	(9 348)	926	19 236	-
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 30 czerwca 2007	958 076	281 157	189 585	487 064	270
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(11 804)	-	(11 804)	-	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 30 czerwca 2007	946 272	281 157	177 781	487 064	270
z tego :					
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	864 950	249 018	160 934	461 291	25
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	72 603	32 139	16 847	25 773	245

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	pozostałe zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2007	950 200	287 515	192 277	470 138	270
Koszty odsetek	44 191	13 249	8 935	22 007	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	39 976	17 829	12 359	9 788	-
Koszty przeszłego zatrudnienia	2 888	2 052	836	-	-
Wyplacone świadczenia	(80 271)	(37 089)	(19 519)	(23 393)	(270)
Zyski aktuarialne	51 302	13 814	8 952	28 536	-
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2007	1 008 286	297 370	203 840	507 076	-
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(10 961)	-	(10 961)	-	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 31 grudnia 2007	997 325	297 370	192 879	507 076	-
z tego :					
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	919 923	263 479	173 193	483 251	-
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	77 402	33 891	19 686	23 825	-

	OGÓŁEM zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	pozostałe zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze
Wartość bieżąca zobowiązania - stan na 1 stycznia 2008	1 008 286	297 370	203 840	507 076	-
Koszty odsetek	25 423	6 737	4 954	13 732	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	17 396	7 053	5 041	5 302	-
Wyplacone świadczenia	(46 258)	(10 568)	(9 644)	(26 046)	-
Zyski aktuarialne	29 245	693	4 501	24 051	-
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 30 czerwca 2008	1 034 092	301 285	208 692	524 115	-
Koszty przeszłego zatrudnienia nie ujęte do dnia bilansowego	(10 118)	-	(10 118)	-	-
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 30 czerwca 2008	1 023 974	301 285	198 574	524 115	-
z tego :					
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	944 331	267 189	177 865	499 277	-
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	79 643	34 096	20 709	24 838	-

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (kontynuacja)

Stan na dzień	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych
30 czerwca 2008 roku	1 034 092
31 grudnia 2007 roku	1 008 286
31 grudnia 2006 roku	950 200
31 grudnia 2005 roku	899 148
31 grudnia 2004 roku	785 397

Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, razem	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty bieżącego zatrudnienia	17 396	16 489
Koszty odsetek	25 423	20 591
Zyski aktuarialne	29 245	10 814
Koszty przeszłego zatrudnienia	843	843
	72 907	48 737

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu Grupa Kapitałowa przyjęła parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności wysoce płynnych papierów wartościowych.

Główne przyjęte założenia aktuarialne:	2008	2009	2010	2011 i następne
- stopa dyskonta	6,80%	6,60%	6,00%	5,70%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	3,80%	3,80%	3,50%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	6,93%	4,80%	4,50%
- przewidywana inflacja	3,80%	3,80%	3,80%	3,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	0,00%	4,80%	4,80%	4,50%

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	Nota	koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i spraw w toku postępowaniu sądowym		pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na 1 stycznia 2007		571 910	459 534	5 287	22 483	84 606
Utworzenie rezerw		2 339	33	-	215	2 091
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		72 134	73 583	-	-	(1 449)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	32	12 105	11 539	-	-	566
Wykorzystanie rezerw		(20 163)	(1 223)	(40)	(179)	(18 721)
Rozwiązanie rezerw		(1 854)	-	(54)	(241)	(1 559)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(6 092)	(6 092)	-	-	-
Pozostałe		(929)	-	-	(32)	(897)
Stan rezerw na 30 czerwca 2007		629 450	537 374	5 193	22 246	64 637
z tego :						
rezerwy długoterminowe		569 025	530 898	-	-	38 127
rezerwy krótkoterminowe		60 425	6 476	5 193	22 246	26 510

		koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i spraw w toku postępowaniu sądowym		pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na 1 stycznia 2007		571 910	459 534	5 287	22 483	84 606
Utworzenie rezerw		41 926	67	-	1 142	40 717
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		81 383	82 848	-	-	(1 465)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)		26 303	24 922	226	-	1 155
Wykorzystanie rezerw		(36 484)	(3 840)	(142)	(217)	(32 285)
Rozwiązanie rezerw		(8 097)	(226)	(561)	(3 765)	(3 545)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(12 647)	(12 647)	-	-	-
Pozostałe		2 289	-	-	(32)	2 321
Stan rezerw na 31 grudnia 2007		666 583	550 658	4 810	19 611	91 504
z tego :						
rezerwy długoterminowe		570 327	527 634	4 272	-	38 421
rezerwy krótkoterminowe		96 256	23 024	538	19 611	53 083

		koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych		koszty likwidacji środków i spraw w toku postępowaniu sądowym		pozostałe rezerwy
		OGÓŁEM				
Stan rezerw na 1 stycznia 2008		666 583	550 658	4 810	19 611	91 504
Utworzenie rezerw		23 924	33	600	21 580	1 711
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków		(35 439)	(33 290)	(22)	-	(2 127)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	32	18 477	17 912	70	-	495
Wykorzystanie rezerw		(26 401)	(4 387)	-	(364)	(21 650)
Rozwiązanie rezerw		(2 482)	(230)	(38)	(677)	(1 537)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych		(7 176)	(7 176)	-	-	-
Pozostałe		(12 031)	-	-	13 681	(25 712)
Stan rezerw na 30 czerwca 2008		625 455	523 520	5 420	53 831	42 684
z tego :						
rezerwy długoterminowe		536 267	505 421	4 320	14 154	12 372
rezerwy krótkoterminowe		89 188	18 099	1 100	39 677	30 312

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych według zasad opisanych w nocie nr 2 pkt 2.2.15

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Najistotniejszą pozycję w rezerwach na pozostałe zobowiązania stanowi **rezerwa na koszty przyszłej likwidacji zakładów górniczych i innych obiektów technologicznych** o wartości bilansowej 523 520 tys. zł (saldo na 31 grudnia 2007 r. wynosi 550 658 tys. zł), tworzona zgodnie z metodologią wynikającą z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Harmonogram likwidacji oraz szacunek jej kosztów opracowywany jest począwszy od roku 2001, przez podmiot zależny – KGHM Cuprum Sp. z o.o. CBR. Aktualizacja kosztów bazowych, skalkulowanych w opracowaniu z roku 2001, dokonywana jest okresowo, generalnie w oparciu o wskaźniki zmian cen produkcji budowlano-montażowej, które są publikowane przez GUS, z uwzględnieniem zmiany stanu składników majątkowych. Wyjątek stanowią tutaj obiekty szybowe kopalń. W roku 2006 dokonano przeszacowania kosztów likwidacji szybów w związku z zakończeniem prac nad dokumentacją pt.: „Opracowanie projektu likwidacji szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie oraz projektu wybierania złoża zalegającego w filarach ochronnych tych szybów – etap III. 1. Projekt likwidacji szybów P-III, 2. Projekt Likwidacji szybu P-IV” przygotowanego przez Cuprum i uzyskaniem dla niej pozytywnej opinii Komisji ds. Zagrożeń Wodnych, Gospodarki Odpadami oraz Likwidacji Zakładów Górniczych przy Wyższym Urzędzie Górniczym – uchwała Nr 2/2007 z dnia 06 września 2007 r. Szczegółowa informacja zawarta w projektach technicznych wykonanych dla szybów P-III i P-IV Rejon Polkowice Wschodnie była podstawą do weryfikacji prognoz w zakresie kosztów likwidacji pozostałych szybów w KGHM Polska Miedź S.A.

Kolejne aktualizacje dokonywane są w wypadku wystąpienia istotnych zdarzeń gospodarczych, które mogą rzutować na wielkość rezerwy. Aktualizacja dokonana w roku 2007 dotyczyła głównie harmonogramu likwidacji i związana była z przyjęciem przez Ministerstwo Środowiska w styczniu 2007 r. dodatków do projektów zagospodarowania złóż rud miedzi w KGHM Polska Miedź S.A., stanowiących formalną podstawę działalności górniczej Jednostki Dominującej. Zakłada się w nich prowadzenie wydobycia do roku 2040.

Największym obiektem przewidzianym do likwidacji (rekultywacji), mającym jednocześnie najbardziej znaczący udział w kosztach likwidacji wszystkich obiektów technologicznych, jest składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” wraz z siecią hydrotransportu i kubaturowymi obiektami hydrotechnicznymi. Składowisko odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” jest obiektem hydrotechnicznym wykonanym poprzez obwałowanie obwodowe obniżonego terenu. Stanowi ono jednocześnie centralny obiekt gospodarki wodnej. Wielkość i charakter tego składowiska wymaga (oprócz prac zabezpieczająco-rekultywacyjnych prowadzonych na bieżąco w postaci formowania skarp zbiornika przez biologiczne pokrycie) kilku etapów rekultywacji i zagospodarowania. Decyduje o tym również podstawowe założenie, że funkcjonowanie składowiska odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” odbywać się będzie do końca pracy kopalń i zakładów wzbogacania. W końcowym okresie eksploatacji tego składowiska celem będzie przejście na centralny zrzut odpadów, w miejsce dotychczasowego, obwodowego, w celu wypełnienia akwenu i stworzenia gruboziarnistego podłoża do rekultywacji wewnątrz składowiska. Po zaprzestaniu deponowania odpadów w składowisku „Żelazny Most”, w okresie likwidacji kopalń, zrzut wód kopalnianych odbywać się będzie z ominięciem tego składowiska. Zgodnie z bieżącym planem prace przygotowawcze do likwidacji składowiska i częściowa rekultywacja rozpoczną się w 2025 roku i przebiegać będą do 2037 roku. Od 2038 roku rozpocznie się zasadniczy etap likwidacji składowiska, a jego zakończenie przewidziane jest na 2047 rok. W międzyczasie, tj. od 2025 roku do 2040 roku, zlikwidowane zostaną rurociągi i towarzyszące im kubaturowe obiekty hydrotechniczne, których likwidacja prowadzona będzie w sposób zakładający demontaż, odzysk złomu oraz wykorzystanie elementów betonowych jako podkładu do utwardzania (po wcześniejszym skruszeniu). Natomiast dla powierzchni składowiska „Żelazny Most”, jako możliwe i racjonalne rozwiązanie przyjęto zastosowanie bezglebowej metody rekultywacji. Przewiduje się zadrzewienie całości terenu, jak dla zieleni ochronnej po uprzednim przygotowaniu powierzchni składowiska. Równocześnie założono zastosowanie do rekultywacji wyselekcjonowanych gatunków traw oraz ich mieszanek, przy wykorzystaniu mineralnych dodatków ulepszających podłoże i z wykorzystaniem odpowiednich technik uprawy i nawożenia. Taka metoda rekultywacji jest porównywalna do stosowanych w krajach Unii Europejskiej. Obecnie KGHM CUPRUM Sp. z o.o. CBR, we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym z Wrocławia, prowadzi badania w tym zakresie. W projekcie likwidacji założono 10 letni okres monitoringu dla obiektu.

Sposób szacowania rezerwy przez Jednostkę Dominującą ma charakter ostrożnego podejścia do wyceny. Wykazywana w bilansie kwota rezerwy stanowi równowartość zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji poszczególnych obiektów. Jednostka Dominująca dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na koniec każdego kwartału przy użyciu w modelu dyskontowym wskaźników, które opisane zostały w nocie 3.2.

Stan rezerwy na likwidację jest korygowany o wartość odpisu na fundusz likwidacji zakładu górniczego utworzonego na podstawie o art. 26 c ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze DZ. U. Nr 110, poz. 1190, i wyliczonego zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego, tj. rocznie w wysokości 3 % odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego. Środki pieniężne zasilające konto Funduszu w związku z dokonywanym odpisem są inwestowane przez Jednostkę Dominującą w bezpieczne krótkoterminowe papiery wartościowe lub w lokaty krótkoterminowe. Przychody z tych inwestycji zwiększają wartość Funduszu, a Jednostka Dominująca nie pobiera z tego tytułu żadnego wynagrodzenia. Ze względu na restrykcyjne ograniczenia nałożone ustawą Prawo geologiczne i górnicze, co do możliwości dysponowania tymi środkami wyłącznie na cele likwidacji obiektów górniczych, Jednostka Dominująca ma ograniczoną kontrolę nad tymi aktywami.

Oczekuje się, że koszty te zostaną poniesione do roku 2047. Rezerwę oszacowano zakładając stosowanie istniejącej technologii likwidacji obiektów górniczych, przy zastosowaniu cen bieżących, przyjmując do jej zdyskontowania stopę dyskonta - 2,44%.

24. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia (kontynuacja)

Obiekty o największym udziale w wartości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i i obiektów technologicznych

Oddział	Obiekt	Wartość rezerwy na 30 czerwca 2008 r.	Wartość rezerwy na 31 grudnia 2007 r.
ZH	Składowisko Żelazny Most	99 159	90 692
ZWR	ZWR Rudna	46 093	50 239
ZH	Pozostałe składowiska	43 431	43 758
ZWR	ZWR Polkowice	38 346	41 517
ZGR	Rudna Główna (RI, RII, RV)	36 499	39 630
ZWR	ZWR Lubin	30 048	32 641
ZH	Rurociągi i obiekty technologiczne	24 792	26 146
ZGR	Rudna Zachodnia (RIII, RIV, RX)	21 454	23 295
ZGPS	Polkowice wschodnie (PIII, PIV)	19 703	20 616
ZGL	R6 - Centralny (LI, LII)	16 875	18 262

Mniej istotną pozycję stanowią **rezerwy na sprawy w toku i postępowaniu sądowym**, dotyczą głównie:

- postępowania w sprawie spornej dotyczącej odszkodowania dla BOBMARK INTERNATIONAL w wysokości 11 839 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 11 839 tys. zł),
- postępowania w sprawie spornej dotyczącej odszkodowania za zerwanie kontraktu na dostawy sprzętu i usług w wysokości 5 000 tys. zł,
- zakwestionowania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne w wyniku kontroli ZUS za lata ubiegłe w kwocie 30 466 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 16 625 tys. zł),
- dochodzenie praw autorskich w kwocie 2 982 tys. zł za zastosowanie projektu wynalazczego (na dzień 31 grudnia 2007 roku 2 982 tys. zł),

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie:

- podatku od nieruchomości od obiektów zlokalizowanych w podziemnych wyrobiskach górniczych w wysokości 11 664 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 14 283 tys. zł),
- poręczenia spłaty zobowiązań bankowych w kwocie 6 576 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 7 786 tys. zł).

25. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		
Rzeczowe aktywa trwałe	550	184
	550	184

Saldo aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 30 czerwca 2008 r. w wysokości 550 tys. zł stanowi rzeczowe aktywa trwałe przekwalifikowane do sprzedaży w I półroczu roku 2008.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

26. Odpisy z tytułu utraty wartości

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość odwróconego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
Budynki i budowle	-	14 015	223
Urządzenia techniczne i maszyny	12 410	-	4 881
Środki transportu	44	-	-
Inne środki trwałe	854	-	-
Środki trwałe w budowie	3 349	166	94
Oprogramowanie komputerowe	-	411	40
Nabyte koncesje, patenty, licencje	391	-	-
Razem	17 048	14 592	5 238

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r.

	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wartość skonsolidowana ogółem
Wartość dokonanego odpisu	-	17 048	-	17 048
Wartość odwróconego odpisu	-	14 592	-	14 592
Wartość wykorzystanego odpisu	94	4 941	203	5 238

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na kategorie aktywów w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r.

	Wartość dokonanego odpisu	Wartość wykorzystanego odpisu
Budynki i budowle	-	59
Urządzenia techniczne i maszyny	7	2 050
Środki transportu	-	96
Środki trwałe w budowie	19	19
Razem	26	2 224

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości w podziale na segmenty w okresie obrotowym od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r.

	Miedź i metale szlachetne, inne produkty hutnictwa	Usługi telekomunikacyjne i informatyczne	Inne	Wartość skonsolidowana ogółem
Wartość dokonanego odpisu	7	19	-	26
Wartość wykorzystanego odpisu	700	1 428	96	2 224

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w produkcji wyrobów lub świadczeniu usług ujęte zostały w rachunku zysków i strat jako koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Dla pozostałych środków trwałych, dokonane odpisy z tytułu utraty wartości ujęte zostały w kosztach ogólnego zarządu. Szczegółowe zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości stosowane przez Grupę Kapitałową opisane zostały w nocie nr 2 pkt 2.2.10.

Dokonane w I półroczu 2008 roku odpisy dotyczą rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które nie przyniosą oczekiwanych korzyści ekonomicznych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

27. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	6 018 650	5 862 199
- energia	17 931	16 828
- usługi	532 413	410 285
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	20 489	9 173
- towary	112 687	128 909
- odpady i materiały	5 016	5 281
- pozostałe wyroby	43 583	35 224
Razem	6 750 769	6 467 899

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura terytorialna)

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
kraj	2 599 316	2 821 483
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	1 896 029	2 247 310
- energia	17 931	16 828
- usługi	508 068	383 319
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	19 717	8 954
- towary	110 017	125 585
- odpady i materiały	5 016	5 281
- pozostałe wyroby	42 538	34 206
eksport	4 151 453	3 646 416
- miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	4 122 621	3 614 889
- usługi	24 345	26 966
- maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	772	219
- towary i materiały	2 670	3 324
- pozostałe wyroby	1 045	1 018
Razem	6 750 769	6 467 899

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

28. Koszty według rodzaju

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	6, 7	330 421	288 887
Koszty świadczeń pracowniczych	29	1 492 702	1 376 114
Zużycie materiałów i energii		1 747 550	1 392 232
Usługi obce		805 175	627 054
Podatki i opłaty		182 157	160 408
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne		27 992	35 503
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe		9 364	9 845
Koszty prac badawczych i prac rozwojowych nieaktywowanych w wartościach niematerialnych		683	237
Pozostałe koszty z tego:		25 639	22 422
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	13 699	7
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	14	1 201	1 225
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	34.3.6	9 131	7 170
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	6, 7	(14 426)	-
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	14	(943)	(997)
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług	34.3.6	(6 293)	(15 019)
Straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych	33.3	829	235
Inne koszty działalności operacyjnej		22 441	29 801
Razem koszty rodzajowe		4 621 683	3 912 702
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym:		72 871	106 183
Odpisy aktualizujące wartość należności	34.3.6	255	299
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	34.3.6	(231)	(477)
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)		30 866	238 422
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)		(210 397)	(177 732)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu		4 515 023	4 079 575

29. Koszty świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty wynagrodzeń	1 110 728	1 026 899
Koszty ubezpieczeń społecznych	355 325	340 496
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	26 649	8 719
Koszty świadczeń pracowniczych	1 492 702	1 376 114

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

30. Pozostałe przychody operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Przychody oraz zyski z tytułu instrumentów finansowych zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	289 487	1 038 677
- odsetki od instrumentów finansowych		69 100	54 772
- wycena i realizacja instrumentów pochodnych		215 977	967 894
- zyski z tytułu zbycia instrumentów finansowych		4 303	15 933
- odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		78	58
- odwrócenie odpisu aktualizującego należności finansowych		29	20
Zysk ze zbycia nieruchomości inwestycyjnej		-	16 122
Zysk ze zbycia prawa wieczystego użytkowania gruntów		420	-
Zysk ze zbycia wartości niematerialnych		5	-
Odsetki pozostałe		4 445	130
Przychody z dywidend		50	-
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	6	166	-
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	13	4 434	118
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny		1 136	1 385
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw		6 729	3 339
Otrzymane kary i odszkodowania		2 903	4 578
Pozostałe przychody / zyski operacyjne		4 360	8 858
Ogółem pozostałe przychody operacyjne		314 135	1 073 207

31. Pozostałe koszty operacyjne

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty i straty z tytułu instrumentów finansowych, zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	33.3	534 362	1 271 446
- wycena i realizacja instrumentów pochodnych		378 966	1 220 289
- straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych		1 659	-
- odsetki od zobowiązań finansowych		96	178
- straty z tytułu różnic kursowych		153 587	50 975
- odpisy z tytułu utraty wartości należności finansowych		54	4
Zmniejszenie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej		-	6 036
Strata ze zbycia udziałów w jednostce zależnej		-	872
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	13	170	11 363
Strata ze zbycia wartości niematerialnych		-	809
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych		1 825	647
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	6	3 349	19
Odsetki od zaległych zobowiązań niefinansowych (w tym wobec budżetu)		455	4 509
Przekazane darowizny		7 649	6 605
Utworzone rezerwy na zobowiązania		25 070	17 564
Zapłacone kary i odszkodowania		2 949	3 200
Pozostałe koszty / straty operacyjne		10 424	11 902
Ogółem pozostałe przychody operacyjne		586 253	1 334 972

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

32. Koszty finansowe - netto

	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Koszty odsetek z tytułu:	33.3	7 271	4 336
- kredytów bankowych i pożyczek		6 895	4 193
- leasingu finansowego		376	143
Zyski z tytułu różnic kursowych netto pochodzących od źródeł finansowania zewnętrznego	33.3	(1 101)	(1 181)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	24	18 477	12 105
Pozostałe koszty finansowe netto		65	(48)
Ogółem koszty finansowe - netto		24 712	15 212

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe

33.1 Wartość bilansowa

		Stan na dzień 30 czerwca 2008 roku							
		Pozycje bilansowe							
Nota		<u>Pozostałe zobowiązania finansowe</u>							Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Klasy instrumentów finansowych									
Dłużne papiery wartościowe	10, 11, 15	3 154	57 254		478 726				539 134
Udziały i akcje	10	33 634							33 634
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	108 587							108 587
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13				1 005 155				1 005 155
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	15				2 971 777				2 971 777
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10,11,13	7	38		160 379				160 424
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe	12			380					380
Pochodne instrumenty finansowe - metale	12			384		(61)		23 819	24 142
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19						(657 912)		(657 912)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20						(240 222)		(240 222)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19,20						(1 902 761)	(49 660)	(1 952 421)
		145 382	57 292	764	4 616 037	(61)	(2 800 895)	(49 660)	1 992 678

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.1 Wartość bilansowa (kontynuacja)

		Stan na dzień 31 grudnia 2007 roku								
		Pozycje bilansowe								
Nota										
		Pozostałe zobowiązania finansowe								
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Klasy instrumentów finansowych										
Dłużne papiery wartościowe	10, 11, 15	3 076	43 893		83 756					130 725
Udziały i akcje	10	33 407								33 407
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	10 665								10 665
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13				693 667					693 667
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	15				2 728 340					2 728 340
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10, 11, 13	7	41		79 129					79 177
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe	12			178						178
Pochodne instrumenty finansowe - metale	12			16 456		(16 458)			97 419	97 417
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19						(651 288)			(651 288)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20						(255 833)			(255 833)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19, 20						(178 424)	(49 887)		(228 311)
		47 155	43 934	16 634	3 584 892	(16 458)	(1 085 545)	(49 887)	97 419	2 638 144

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.2 Wartość godziwa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 30 czerwca 2008		Stan na dzień 31 grudnia 2007	
		wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
		33.1		33.1	
Dłużne papiery wartościowe	10, 11, 15	539 134	539 134	130 725	130 725
Udziały i akcje	10	33 634	33 634	33 407	33 407
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	10	108 587	108 587	10 665	10 665
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	13	1 005 155	1 005 155	693 667	693 667
Środki pieniężne i lokaty do 3 miesięcy	15	2 971 777	2 971 777	2 728 340	2 728 340
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	10, 11, 13	160 424	160 424	79 177	79 177
Pochodne instrumenty finansowe - walutowe, w tym	12	380	380	178	178
Aktywa		380	380	178	178
Pochodne instrumenty finansowe - metale, w tym	12	24 142	24 142	97 417	97 417
Aktywa		24 203	24 203	114 839	114 839
Zobowiązania		(61)	(61)	(17 422)	(17 422)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	(657 912)	(657 912)	(651 288)	(651 288)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	20	(240 222)	(240 222)	(255 833)	(255 833)
Pozostałe zobowiązania finansowe	19, 20	(1 952 421)	(1 952 421)	(228 311)	(228 311)

Metody i założenia przyjęte przez Grupę Kapitałową przy ustalaniu wartości godziwych zostały opisane w notach 2.2.5.4 Wartość godziwa, 3 Ważne oszacowania.

Grupa Kapitałowa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W związku z tym są one wykazywane w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1.01.08 do 30.06.08	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	30, 31, 32				69 100	(6 991)	(376)		61 733
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	31, 32			(3)	(149 105)	(4 426)	1 048		(152 486)
Utworzenie odpisów aktualizujących	28, 31				(9 440)				(9 440)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	28, 30		78		6 553				6 631
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.9							4 214	4 214
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych	28, 30, 31		166	256	1 393				1 815
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	30	215 977							215 977
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	31	(378 966)							(378 966)
Ogółem zysk/(strata) netto		(162 989)	244	253	(81 499)	(11 417)	672	4 214	(250 522)

Za okres od 1.01.07 do 30.06.07	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	30, 31, 32			927	53 845	(4 371)	(143)		50 258
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	31, 32		(892)		(18 559)	(30 708)	365		(49 794)
Utworzenie odpisów aktualizujących	28, 31				(7 473)				(7 473)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	28, 30		58		15 516				15 574
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	34.1.9							(620 293)	(620 293)
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych	28, 30, 31		14 013	421	1 264				15 698
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	30	967 894							967 894
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	31	(1 220 289)							(1 220 289)
Ogółem zysk/(strata) netto		(252 395)	13 179	1 348	44 593	(35 079)	222	(620 293)	(848 425)

33. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

33.4 Przeniesienia niekwalifikujące się do wyłączenia

Grupa Kapitałowa posiada należności, których przeniesienie nie kwalifikuje ich do usunięcia z bilansu, ponieważ w dalszym ciągu zatrzymała zasadniczo całość ryzyka i większość korzyści związanych z tymi aktywami. Dotyczy to należności z tytułu dostaw i usług, które objęte są umową faktoringu niepełnego, zawartą pomiędzy Jednostką Dominującą a Bankiem Handlowym S.A. z siedzibą w Warszawie. Przy tego rodzaju faktoringu istnieje ryzyko braku spłaty kwoty zadłużenia przez dłużnika na rzecz faktoranta (banku). W razie nie wywiązania się dłużnika ze swojego zobowiązania na Jednostce Dominującej ciąży obowiązek zapłaty kwoty salda bankowi (faktorantowi), a jednocześnie Jednostka Dominująca ma prawo dochodzić tych należności od dłużnika.

W związku z powyższym na dzień bilansowy w dalszym ciągu ujmowane są w księgach należności na kwotę 24 961 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 29 610 tys. zł). Odpowiednio, drugostronnie zostało ujęte w księgach odnośne zobowiązanie w kwocie równej z saldem zatrzymanych należności.

33.5 Sytuacje dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Grupie Kapitałowej

W Grupie Kapitałowej w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 30 czerwca 2008 roku oraz zakończonego 31 grudnia 2007 roku nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje wymagające ujawnienia:

- na dzień bilansowy, Spółki Grupy Kapitałowej nie skorzystały z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11)
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12)
- na rzecz Spółek Grupy Kapitałowej nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania (MSSF 7, par. 15),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie wyemitowały żadnych instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie złamały żadnych postanowień umownych (MSSF 7, par. 18),
- Spółki Grupy Kapitałowej inwestują aktywa zgromadzone na rachunku funduszu likwidacji zakładu górniczego. Nie otrzymują jednak z tytułu tego rodzaju działalności powierniczej żadnego wynagrodzenia (MSSF 7, par. 20.c.ii),
- przychody z tytułu odsetek w związku z aktywami finansowymi, które uległy utracie wartości Spółki Grupy Kapitałowej uznały za nieistotne (MSSF 7, par. 20.d.),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie zidentyfikowały żadnych planowanych, zabezpieczanych transakcji, których wystąpienia nie oczekuje się (MSSF 7, par. 23.b),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują transakcji zabezpieczających, których realizacja powodowałaby ujęcie aktywa lub zobowiązania niefinansowego (MSSF 7, par. 23.e),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych (MSSF 7, par. 24.a, 24.c),
- Nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie różnej, od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28),
- Spółki Grupy Kapitałowej nie przejmowały żadnych aktywów w ramach zabezpieczenia (MSSF 7, par. 38).

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym

Spółki Grupy Kapitałowej w każdym obszarze swojej działalności są narażone na ryzyko. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyko oraz zasad zarządzania nim pozwala na lepszą realizację zadań.

Zarządzanie ryzykiem finansowym zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim.

Głównymi ryzykami finansowymi, na które narażona jest Grupa Kapitałowa są:

- Ryzyko Rynkowe:
 - Ryzyko zmian cen metali (Ryzyko Cenowe),
 - Ryzyko zmian kursów walutowych (Ryzyko Walutowe),
 - Ryzyko zmian stóp procentowych (Ryzyko Stóp Procentowych),
- Ryzyko Płynności,
- Ryzyko Kredytowe.

Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają proces, u podstaw którego leżą działania związane z zarządzaniem ryzykiem.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe

34.1.1 Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Grupa Kapitałowa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną oraz warunki rynkowe.

Grupa Kapitałowa stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego łącznie, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Na przykład, transakcje zabezpieczające na rynku metali są związane z kontraktami zawieranymi na rynku walutowym, ponieważ zabezpieczenie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo wypracowania określonych przychodów ze sprzedaży, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym. Tym samym, Grupa Kapitałowa ma znacznie większą elastyczność w konstruowaniu strategii zabezpieczających.

Stosuje się konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące coraz większą część produkcji i przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie, możliwe jest zabezpieczenie przed nieoczekiwanym załamaniem się cen na rynku srebra oraz miedzi, a także gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara. Dzięki temu unika się również angażowania znacznego wolumenu lub nominalu na jednym poziomie cenowym.

Grupa na bieżąco prowadzi analizy rynków metalowych oraz walutowych, które są podstawą w podejmowaniu decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających. Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka cen metali oraz ryzyka walutowego.

34.1.2 Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Wszystkie strategie zabezpieczające oraz wybór tej preferowanej uwzględniają następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Grupy, właściwe instrumenty oraz koszt zabezpieczenia. W celu ograniczenia ryzyka rynkowego, wykorzystuje się głównie instrumenty pochodne. Grupa Kapitałowa stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć bez znacznej utraty wartości u innego kontrahenta niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Pozyskując wycenę rynkową danych instrumentów, Grupa polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych.

Dopuszcza się stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter).

34.1.3 Wymóg skuteczności zabezpieczenia

W Grupie Kapitałowej transakcje zabezpieczające zawiera jedynie Jednostka Dominująca jeśli istnieje odpowiedni instrument, który znajduje się w obrocie na płynnym rynku i posiada publikowaną cenę odniesienia. Przed zawarciem transakcji Jednostka Dominująca potwierdza i dokumentuje, że między zmianami cen takiego instrumentu odniesienia a rzeczywistym zabezpieczanym ryzykiem istnieje silna negatywna korelacja. Skuteczność zabezpieczenia podlega ciągłej ocenie i monitorowaniu.

34.1.4 Pomiar ryzyka rynkowego

Grupa kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą.

Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są w głównej mierze na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Grupy na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych w Jednostce Dominującej w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym od 2007 roku jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk brutto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku brutto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk brutto w danym roku nie będzie niższy niż ...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku brutto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.4 Pomiar ryzyka rynkowego (kontynuacja)

Mając na uwadze fakt, że żadna miara ryzyka nie jest w stanie w pełni odzwierciedlić rzeczywistości, co w głównej mierze związane jest z przyjmowanymi założeniami metodologicznymi do modeli matematyczno-statystycznych, wykorzystuje się te modele jedynie jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji oraz jako źródło dodatkowych informacji. Nie stanowią one wyłącznej podstawy do podejmowania decyzji.

34.1.5 Ograniczenia w zawieraniu transakcji zabezpieczających

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, mogących prowadzić do nadmiernego zaangażowania na rynku terminowym, Jednostka Dominująca ustala limit wielkości produkcji lub przychodów ze sprzedaży danego okresu, które mogą podlegać zabezpieczeniu na poziomie do 80%. Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Jednostka Dominująca podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że bez względu na narzędzia użyte do analizy ryzyka, wyniki jego pomiaru dla długiego okresu (w szczególności powyżej 2 lat) mogą być obciążone dużą niedokładnością i dlatego mają charakter szacunkowy.

34.1.6 Ekspozycja na ryzyko rynkowe

34.1.6.1 Ryzyko cenowe

Grupa narażona jest na ryzyko zmian cen miedzi, srebra i złota. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. Polityką handlową Grupy jest ustalanie bazy cenowej dla kontraktów fizycznych jako średniej ceny z miesiąca wysyłki produktów do klienta (są to standardowe bazy cenowe, będące praktyką światową). W rezultacie, Grupa ekspozycja jest na ryzyko spadku cen metali w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ukształtowania się średniej ceny z miesiąca wysyłki.

W sytuacji, gdy wykorzystywana jest niestandardowa formuła ustalania ceny sprzedaży, Grupa może zawierać transakcje (tzw. transakcje dostosowawcze) zamieniające ustaloną z klientem bazę cenową na średnią cenę z miesiąca wysyłki. Transakcje te prowadzą do ujednolicenia podstawy cenowej stosowanej dla sprzedaży fizycznej produktów, a co za tym idzie ujednolicenia ekspozycji na zmienność cen metali.

W związku z tym, że Grupa do procesu produkcyjnego wykorzystuje zakupione wsady obce zawierające metale, na części sprzedaży występuje hedging naturalny. Analizując ekspozycję Grupy na ryzyko rynkowe należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali ukształtowała się następująco w okresie obrotowym:

	Za okres			
	od 01.01.08 do 30.06.08		od 01.01.07 do 30.06.07	
	Sprzedaż	Zakup	Sprzedaż	Zakup
Miedź [tys. t]	265	61	275	56
Srebro [t]	562	9	582	23

Narażenie oraz wrażliwość Grupy na ryzyko zmiany cen metali dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w nocie 34.1.10. Analiza wrażliwości Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na ryzyka rynkowe.

34.1.6.2 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że na rynkach towarowych jest powszechnie przyjęte, że kontrakty fizycznej dostawy metali są zawierane w USD lub denominowane w USD. Natomiast dla Grupy walutą bazową jest PLN. W związku z powyższym, Grupa otrzymuje równowartość w PLN lub wymienia otrzymane USD na PLN. Zamiana ta prowadzi do powstawania ryzyka związanego ze zmiennością kursu USD/PLN w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ustalenia kursu wymiany. W sytuacji, gdy zagraniczni kontrahenci za importowaną przez siebie miedź bądź metale szlachetne płać lokalną walutą, występuje również ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np.: EUR/PLN.

Grupa jest także narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, którego źródłem jest zaciąganie kredytów oraz innych zobowiązań (np. wynikających z importu dóbr i usług) denominowanych w walutach innych niż dolar amerykański.

Narażenie oraz wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe dla instrumentów finansowych na dzień bilansowy została przedstawiona w nocie 34.1.10. Analiza wrażliwości Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na ryzyka rynkowe.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.6 Ekspozycja na ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.6.3 Ryzyko stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej z tytułu:

- zmiany wyceny wartości godziwej zaciągniętych kredytów, pożyczek, zakupionych obligacji oraz lokat bankowych, dla których odsetki liczone są wg stałych stóp procentowych,
- zmiany przepływów pieniężnych związanych z zaciągniętymi kredytami, pożyczkami, zakupionymi obligacjami oraz lokatami bankowymi, dla których odsetki liczone są wg zmiennych stóp procentowych.

Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 30 czerwca 2008 roku zobowiązania w wysokości 240 222 tys. zł z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (na dzień 31 grudnia 2007 roku 255 833 tys. zł) oprocentowanych na bazie zmiennych i stałych stóp procentowych.

Grupa na dzień bilansowy nie posiadała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

34.1.7 Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej

W I półroczu 2008 roku strategię zabezpieczającą cenę miedzi stanowiły ok. 28% (w I półroczu 2007 roku 35%) zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie ok. 33% (w I półroczu 2007 roku 10%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły 0% (w I półroczu 2007 roku 5%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą.

W I półroczu 2008 roku Jednostka Dominująca wdrożyła strategię zabezpieczającą cenę miedzi o łącznym wolumenie 60 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na I półrocze 2009 roku. Jednostka Dominująca zakupiła opcje sprzedaży. Dodatkowo w tym okresie Jednostka Dominująca wdrożyła strategię dostosowawczą o łącznym wolumenie 13 075 ton i horyzoncie czasowym przypadającym na styczeń 2008 roku i okres od marca do grudnia 2008 roku. W przypadku rynku srebra, w analizowanym okresie nie zostały zaimplementowane strategię zabezpieczającą cenę tego metalu. W I półroczu 2008 roku na rynku srebra wdrożono transakcje dostosowawcze o łącznym wolumenie 643 tys. troz i horyzoncie czasowym przypadającym na styczeń 2008 roku.

W przypadku terminowego rynku walutowego w I półroczu 2008 roku Jednostka Dominująca nie zawarła strategii zabezpieczających poziom kursu USD/PLN. W analizowanym okresie na rynku walutowym nie wdrożono żadnych transakcji dostosowawczych.

Jednostka Dominująca pozostaje zabezpieczona dla części sprzedaży miedzi planowanej w II połowie 2008 roku (75 tys. t) i I połowie 2009 roku (60 tys. t), dla części planowanej sprzedaży srebra w II połowie 2008 roku (6 mln troz) oraz w 2009 roku (9,6 mln troz). Dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) Jednostka Dominująca nie posiada pozycji zabezpieczającej.

34.1.8 Wpływ instrumentów pochodnych na bilans Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 24 522 tys. zł, z czego aktywa finansowe (instrumenty pochodne z dodatnimi wartościami godziwymi) stanowiły 24 583 tys. zł, a zobowiązania finansowe (instrumenty pochodne z ujemnymi wartościami godziwymi) 61 tys. zł.

Zawarte instrumenty pochodne, których data rozliczenia przypada na 2 lipca 2008 roku, zostały wycenione do wartości godziwej i ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należnościach jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych lub w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązaniach jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych.

Wartość godziwa tych instrumentów wynosi:

- 517 tys. zł ujętych jako należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych (Nota 13)
- 35 tys. zł ujętych jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych (Nota 19)

Pozostałe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zostały przedstawione w nocie 12 Pochodne instrumenty finansowe oraz w nocie 33.2 Wartości godziwe.

34.1.9 Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Grupy Kapitałowej

W I półroczu 2008 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie (158 775) tys. zł. Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym wyniosła 4 214 tys. zł. Pozostałe przychody i koszty operacyjne z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosły (155 934) tys. zł, a z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosły (7 055) tys. zł. Korekta pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Ze względu na stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń, zmiana wartości czasowej opcji nie jest odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.9 Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Grupy Kapitałowej (kontynuacja)

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu kształtował się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wpływy na przychody ze sprzedaży	4 214	(620 293)
Wpływy na pozostałe koszty operacyjne, z tego:	(162 989)	(252 395)
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	(7 055)	(3 692)
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	(155 934)	(248 703)
Wpływ z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	(158 775)	(872 688)

Kwota ujęta w wyniku finansowym – w pozostałych kosztach operacyjnych za I półrocze 2008 roku z tytułu nieefektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych - wynosi (168 365) tys. zł [w I półroczu 2007 roku (122 943 tys. zł)], z czego (156 461) tys. zł stanowi stratę z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających [w I półroczu 2007 roku (118 760) tys. zł], natomiast (11 904) tys. zł stanowi stratę z realizacji nieefektywnej części instrumentów zabezpieczających [w I półroczu 2007 roku (4 183) tys. zł].

Jednostka Dominująca ujmuje instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne zgodnie z zasadami przedstawionymi w „Opisie ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości” w Nocie 2.2.5.7. Zasady te przewidują odnoszenie na kapitał własny skutecznej części wyniku z wyceny transakcji zabezpieczających w okresie, w którym transakcje te są wyznaczone jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Kwoty odłożone z tego tytułu w kapitale własnym przenoszone są następnie do rachunku zysków i strat w momencie realizacji zabezpieczanej transakcji.

Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych w okresie sprawozdawczym jest oceniana i mierzona przez porównanie zmian cen terminowych zabezpieczanych pozycji odpowiednio – ze zmianami cen terminowych kontraktów forward, lub – w przypadku zabezpieczeń opcyjnych – na podstawie zmian wartości wewnętrznej opcji.

Poniższe tabele przedstawiają odpowiednio stan oraz zestawienie zmian w kapitale własnym na skutek odniesienia skutecznej części wyniku z wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne.

KWOTY UJĘTE W KAPITALE WŁASNYM

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Stan kapitału z aktualizacji wyceny – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów (miedź i srebro) – instrumenty pochodne	1 953	(964)
Stan kapitału z aktualizacji wyceny – transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego – kredyty walutowe	5 847	10 859
Razem stan kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	7 800	9 895

Zyski lub (straty) na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte bezpośrednio w kapitale własnym

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	9 895	(557 528)	(557 528)
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	2 119	131 890	78 293
Kwota przeniesiona z kapitałów własnych do przychodów ze sprzedaży w rachunku zysków i strat w okresie obrotowym	(4 214)	435 533	620 293
Skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	7 800	9 895	141 058

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa Kapitałowa identyfikuje następujące główne ryzyka rynkowe, na które jest narażona:

- ryzyko zmian cen metali,
- ryzyko zmian kursów walutowych,
- ryzyko zmian stóp procentowych.

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na ryzyko zmian cen miedzi, srebra oraz kursów walutowych USD/PLN oraz EUR/PLN.

Do analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartz (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka), natomiast model Blacka Scholesa (geometryczny ruch Browna) dla kursów walutowych USD/PLN i EUR/PLN. Za potencjalnie możliwe zmiany w horyzoncie półrocznym przyjęto kwantyle z modelu na poziomie 5% i 95%. Modele dla metali skalibrowane zostały do cen historycznych skorygowanych o wpływ inflacji PPI w USA, natomiast walutowe do bieżącej struktury terminowej stóp procentowych.

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na dzień bilansowy. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa Kapitałowa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

Analizując wrażliwość pozycji „Pochodne instrumenty finansowe – Walutowe” oraz „Pochodne instrumenty finansowe – Metalowe” należy wziąć pod uwagę, iż Jednostka Dominująca posiada pozycję w instrumentach pochodnych zabezpieczającą przyszłe przepływy pieniężne z tytułu sprzedaży miedzi i srebra. Należy również przyjąć, iż Jednostka Dominująca posiada ekspozycję na ryzyko w wielkości planowanego wolumenu sprzedaży miedzi i srebra z produkcji własnej skorygowanego o pozycję w instrumentach zabezpieczających.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2008

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2008 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYZKO WALUTOWE								RYZYZKO TOWAROWE							
			USD/PLN				EUR/PLN				CENY MIEDZI [USD/t]				CENY SREBRA [USD/troz]			
			2,40		1,89		3,58		3,18		10 775		6 350		24,93		11,66	
			+13%		- 11%		+7%		- 5%		+24%		- 27%		+41%		-42%	
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7 964	108 587	856		(696)													
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	397 422	1 005 155	31 222		(25 404)		5 783		(4 548)									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	876 327	2 971 777	35 842		(29 163)		29 468		(23 176)									
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	1 247	160 424	74		(60)		28		(22)									
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	380	380	(1 529)	-	1 244	-	(728)	-	573	-								
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	24 142	24 142	2 385	210	(1 940)	(171)					(9 334)	1 771	60 617	11 878	(4 105)	-	26 590	2 601
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(76 756)	(657 912)	(6 095)		4 959		(1 088)		856									
Pozostałe zobowiązania finansowe	(27 668)	(1 952 421)	(66)		54		(1 469)		1 155									
WPLYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			64 237		(52 265)		32 722		(25 735)		(9 334)		60 617		(4 105)		26 590	
WPLYW NA KAPITAŁ WŁASNY				210		(171)		-		-		1 771		11 878		-		2 601

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.1 Ryzyko rynkowe (kontynuacja)

34.1.10 Ryzyko rynkowe - analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (kontynuacja)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI na dzień 30 czerwca 2007

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	WARTOŚĆ NARAŻONA NA RYZYKO	30.06.2007 r. WARTOŚĆ BILANSOWA	RYZYO WALUTOWE				RYZYO TOWAROWE			
			USD/PLN		EUR/PLN		CENY MIEDZI [USD/t]		CENY SREBRA [USD/troz]	
			3,09	2,52	4,04	3,52	10 090	5 050	14,60	9,05
			+10,4%	- 10%	+7,3%	- 6,5%	+31,4%	- 34,2%	+16,4%	-27,8%
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	11 787	216 038	993	(951)						
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	317 283	1 420 164	13 010	(12 465)	9 605	(8 610)				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 167 218	3 461 472	40 179	(38 495)	40 712	(36 495)				
Pochodne instrumenty finansowe – Walutowe	64 553	64 553	547	(76 872)	(192)	76 103				
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	195 396	195 396	5 655	-	(5 418)	-	(67 436)	-	(29 883)	380 019
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(185 109)	(4 941 038)	(12 248)	11 735	(2 343)	2 100			(20 609)	-
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(2 275)	(213 025)			(134)	120			(24 640)	109 133
Pozostałe zobowiązania finansowe	(16 213)	(18 095)			(956)	857				
WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			48 136	(45 786)	46 884	(42 028)	(67 436)	(29 883)	(20 609)	(24 640)
WPŁYW NA KAPITAŁ WŁASNY			(76 872)	76 103	-	-	-	380 019	-	109 133

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości.

Grupa Kapitałowa musi mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego jest narażona na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych i oceny zdolności kredytowej Grupy.

Grupa Kapitałowa inwestując wolne środki pieniężne przy wyborze instrumentów oraz terminów dokonywanych inwestycji uwzględnia odpowiednio terminy wymagalności dla zobowiązań.

Ze względu na pozytywne przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz znaczne salda środków pieniężnych w I półroczu 2008 roku, podobnie jak w roku 2007, Grupa w znikomym stopniu korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 30 czerwca 2008

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego powyżej					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	648 371	567	7 985	931	423	658 277	657 912
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	61 968	135 214	30 832	9 869	22 992	260 875	240 222
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	-	-	-	-	-	61
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 919 675	5 173	11 412	11 349	10 658	1 958 267	1 941 514
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 630 014	140 954	50 229	22 149	34 073	2 877 419	

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2007

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego powyżej					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	641 814	198	7 814	981	883	651 690	651 288
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	75 067	45 061	130 433	8 136	21 421	280 118	255 833
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	964	-	-	-	964	17 422
Pozostałe zobowiązania finansowe	207 121	4 419	6 845	6 971	5 632	230 988	228 311
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	924 002	50 642	145 092	16 088	27 936	1 163 760	

Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych, kalkulowane są jako wartość wewnętrzna tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego.

W I półroczu 2008 roku Grupa Kapitałowa miała dostępne linie kredytowe w rachunku bieżącym do wysokości 104 500 tys. zł. Na koniec czerwca 2008 roku niewykorzystana wartość linii kredytowej wyniosła 71 995 tys. zł.

W 2007 roku Grupa Kapitałowa miała dostępne linie kredytowe w rachunku bieżącym do wysokości 103 000 tys. zł oraz 10 000 tys. USD. Na koniec 2007 roku niewykorzystana wartość dostępnego limitu linii kredytowej wyniosła 57 112 tys. zł oraz 10 000 tys. USD.

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Grupa monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i zobowiązań z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji).

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy rozsądnym poziomie kosztów Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.2 Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem (kontynuacja)

Powyższe wskaźniki na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku oraz 30 czerwca 2007 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na		
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Kapitał własny	9 416 367	9 501 609	7 506 373
Minus: wartości niematerialne	118 047	119 231	127 457
Wartość netto aktywów rzeczowych	9 298 320	9 382 378	7 378 916
Suma bilansowa	14 865 282	13 503 398	14 855 081
Wskaźnik kapitału własnego	0,63	0,69	0,50
Zysk z działalności operacyjnej	1 963 628	4 526 953	2 126 559
Plus: amortyzacja	330 421	597 546	288 887
EBITDA	2 294 049	5 124 499	2 415 446
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (dług)	264 921	276 110	231 120
Wskaźnik: dług/EBITDA*	0,058	0,054	0,048

* dla okresów półrocznych EBITDA annualizowano statystycznie

W związku z niskim poziomem zadłużenia finansowego Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2008 roku wskaźnik Dług/EBITDA był na bezpiecznym poziomie i wynosił 0,058.

Natomiast wskaźnik kapitału własnego był powyżej zakładanego minimalnego poziomu i wynosił 0,63 na 30 czerwca 2008 roku. Wzrost tego wskaźnika na dzień 30 czerwca 2008 roku w stosunku do wartości na 30 czerwca 2007 roku wynika z faktu blisko 26% zwiększenia wartości netto aktywów rzeczowych przy porównywalnej sumie bilansowej.

Na Jednostce Dominującej nie spoczywały w 2007 roku oraz w 2008 roku jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

34.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodność kredytowa instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa.

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

34.3.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 17% na dzień 30 czerwca 2008 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji, uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami pochodnymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje pochodne działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające najwyższy rating (92%) lub średniowysoki (8%,). Dysponują one odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do transakcji pochodnych zawartych przez Grupę wyniósł 20,3%.

Wycena transakcji w instrumentach pochodnych zabezpieczających ceny metali i kursy walut zawartych przez Grupę według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi:

24 522 tys. zł (dodatnie saldo z wyceny instrumentów pochodnych), z tego:
61 tys. zł są to zobowiązania finansowe,
24 583 tys. zł są to aktywa finansowe.

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową jak i geograficzną oraz współpracą z instytucjami finansowymi o wysokim ratingu, Grupa Kapitałowa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Jednostka Dominująca zawarła porozumienia ramowe o rozliczeniach netto w celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

34.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, którzy są zdywersyfikowani pod względem rozmieszczenia geograficznego. Zdecydowana większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej, w tym Polski.

Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej dla należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra:

	Stan na 30 czerwca 2008 roku			31 grudnia 2007 roku		
	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje
Należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra	53,08%	31,38%	15,55%	55,6%	30,4%	14,0%

Jednostka Dominująca w znaczącej części dokonuje sprzedaży swoich produktów na podstawie przedpłat. Ocenia również na bieżąco zdolność kredytową swoich kontrahentów, w szczególności tych, którym udzielono kredytu kupieckiego. Kredyt kupiecki otrzymują tylko sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym kontrahentom zawsze jest w 100% zabezpieczona. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenie większości należności w postaci weksli¹, blokady środków na rachunku, gwarancji bankowych i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną².

Całkowita wartość netto należności handlowych Grupy na dzień 30 czerwca 2008 roku bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń do wysokości, których Grupa może być wystawiona na ryzyko kredytowe wynosi 1 005 155 tys. zł, (wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku odpowiednio 693 667 tys. zł). Zwiększenie poziomu należności w relacji do końca roku wynika głównie z większej sprzedaży w II kwartale bieżącego roku w porównaniu do IV kwartału 2007 roku.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Jednostce Dominującej związana jest z przyznawaniem terminów płatności kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 30 czerwca 2008 roku saldo należności Grupy Kapitałowej od 7 największych odbiorców Jednostki Dominującej, pod względem stanu należności na dzień bilansowy, stanowi 58,8% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2007 roku 7 największych stanowiło odpowiednio 51%). Pomimo występowania koncentracji należności od kluczowych odbiorców (w większości działających na terenie Unii Europejskiej), Jednostka Dominująca ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Znaczące salda należności z tytułu dostaw robót i usług w Grupie Kapitałowej posiadają spółki: DIALOG S.A. 85 631 tys. zł, KGHM Polish Copper Ltd. 67 413 tys. zł, PeBeKa S.A. 50 798 tys. zł KGHM Metraco S.A. 49 434 tys. zł, Walcownia Metali Nieżelaznych Spółka z o. o. 17 034 tys. zł, POLMIEDŹ TRANS Sp. z o. o. 11 159 tys. zł.

¹ W celu przyspieszenia ewentualnej egzekucji należności każdy weksel jest przedkładany wraz z notarialnym Aktem o Poddaniu się Egzekucji.

² Stosowana w umowach handlowych klauzula potwierdzona notarialnie oznacza, że prawo własności towaru przechodzi na kupującego dopiero po dokonaniu zapłaty pomimo fizycznej dostawy.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi (kontynuacja)

Poszczególne Spółki Grupy działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. transport, budownictwo, handel, produkcja przemysłowa, usługi telekomunikacyjne, w związku z tym, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego. Spółki Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem Jednostki Dominującej, nie zawierają porozumień ramowych o rozliczeniach netto w celu obniżenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, jednakże w sytuacjach, kiedy dana jednostka gospodarcza posiada zarówno należności jak i zobowiązania z tym samym kontrahentem, w praktyce stosuje się rozliczenia netto, przy dwustronnej akceptacji takiego rozliczenia. Ze względu na dużą zmienność wysokości poziomu rozliczeń netto na poszczególne dni bilansowe, w praktyce trudno jest ustalić reprezentacyjną wartość takich kompensat.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. ocenia, że maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe na dzień bilansowy sięga pełnej wysokości salda należności z tytułu dostaw i usług, bez uwzględniania wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń. Jednakże realne ryzyko, że nie nastąpi wpływ środków pieniężnych z tytułu należności handlowych do Grupy Kapitałowej jest niskie.

34.3.4 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi w nocy 13 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, saldo pożyczek udzielonych przez spółki Grupy Kapitałowej nie przekracza 0,03 % ogółu pożyczek i należności finansowych na dzień 30 czerwca 2008 roku (na 31 grudnia 2007 roku odpowiedni 0,04 %) i jest to maksymalny poziom straty, na jaką Grupa jest narażona w przypadku gdyby pożyczkobiorcy nie wywiązali się ze swoich świadczeń (bez uwzględniania wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń). Ze względu na fakt, że na bieżąco monitorowana jest sytuacja majątkowa i wynik finansowy podmiotów z Grupy Kapitałowej, Grupa ocenia, że poziom ryzyka kredytowego jest nieznaczny.

34.3.5 Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Grupa inwestowała wolne środki pieniężne nabywając obligacje przedsiębiorstw wyemitowane lub gwarantowane przez podmioty posiadające rating na poziomie inwestycyjnym wydany przez uznane międzynarodowe agencje ratingowe (Standard&Poor's, Moody's, Fitch). Grupa Kapitałowa nabyła także w I półroczu 2008 roku jednostki uczestnictwa w gotówkowych funduszach inwestycyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji Grupa uznaje, że ryzyko kredytowe dla powyższych inwestycji jest niskie.

34.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Analiza wiekowa aktywów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy, dla których nie zidentyfikowano utraty wartości

Stan na 30 czerwca 2008						
	Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	31 999	29 366	1 703	841	43	46
Pozostałe należności	638	127	50	456	-	5
Stan na 31 grudnia 2007						
	Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	41 818	38 045	2 949	481	46	297
Pozostałe należności	231	132	70	21	3	5

Grupa Kapitałowa prowadzi przede wszystkim indywidualną analizę należności pod kątem wystąpienia przesłanek i ujmowania odpisu z tytułu utraty wartości. Istotne przesłanki zostały opisane w nocy 2.2.5.5.

34. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym (kontynuacja)

34.3 Ryzyko kredytowe (kontynuacja)

34.3.6 Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego (kontynuacja)

Poniższe tabele prezentują zmianę stanu odpisów aktualizujących aktywa finansowe w podziale na klasy aktywów:

a) należności z tytułu dostaw i usług (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący na początek okresu	56 167	67 322	67 322
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	9 407	15 498	7 469
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(6 542)	(18 663)	(15 019)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	(923)	333	133
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(5 182)	(8 320)	(1 236)
Odpis na koszty sądowe	17	(3)	1
Odpis aktualizujący na koniec okresu	52 944	56 167	58 670

b) pozostałe aktywa finansowe (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.07	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący na początek okresu	3 685	3 899	3 899
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	33	436	4
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(11)	(529)	(497)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	-	(3)	6
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(85)	(132)	(106)
Odpis na koszty sądowe	6	14	1
Odpis aktualizujący na koniec okresu	3 628	3 685	3 307

c) dłużne papiery wartościowe (kategoria: aktywa finansowe dostępne do sprzedaży)

	Za okres		
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07	od 01.01.07 do 30.06.07
Odpis aktualizujący na początek okresu	549	518	518
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	-	131	-
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(78)	(100)	(58)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	471	549	460

35. Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	152 524	122 430
OGÓŁEM	152 524	122 430

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

36. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy	Nota	Za okres	
		od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Podatek bieżący		373 644	416 543
Podatek odroczony	22	5 651	(15 457)
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy		(7 014)	7 050
Razem:		372 281	408 136

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując teoretyczną stawkę podatku ustaloną poprzez iloraz sumy iloczynów zysku brutto i stawki podatku dochodowego wynikającego z miejsca rozliczania podatku i zysku brutto.

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	2 091 440	2 233 777
Podatek wyliczony wg stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach wynosi 19,05% (półrocze 2007: 19,21%)	398 416	429 203
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(56 416)	(158 826)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	33 658	134 806
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(481)	(5 297)
Straty podatkowe, z których tytułu nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 939	987
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku dochodowego	179	213
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	(7 014)	7 050
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	372 281	408 136

średnia stawka mająca zastosowanie wyniosła 17,80% (półrocze 2007: 18,27%)

37. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy/zysk rozwodniony

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Zysk przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	1 719 410	1 825 334
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys.)	200 000	200 000
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	8,60	9,13

Nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

38. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2008 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2007 oraz ustalenia dnia dywidendy i terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2007 przeznaczono kwotę 1 800 000 tys. zł, co stanowi 9,00 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy uchwalono na 18 lipca 2008 roku, termin wypłaty dywidendy na dzień 7 sierpnia 2008 roku. Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

39. Wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych

Korekty zysku netto

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Podatek dochodowy z rachunku zysków i strat	372 281	408 136
Amortyzacja	330 421	288 887
Straty na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 820	1 456
Zyski na zbyciu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(422)	(13 562)
Zyski na zbyciu i zmianie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	-	(10 086)
Odpis/(odwrócenie) odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2 378	(33)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	(152 524)	(122 430)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	6 214	3 763
Straty z tytułu różnic kursowych	1 632	16 547
Zmiana stanu rezerw	18 072	8 031
Zmiana stanu instrumentów pochodnych	70 977	(101 019)
Inne korekty	3 660	7 276
Zmiany stanu kapitału obrotowego:		
Zapasy	(118 196)	2 236
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(388 873)	(48 787)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	74 565	142 882
Korekty zysku netto	222 005	583 297

Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz koszty związane ze zbyciem	13 027	12 366
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(1 820)	(1 456)
Dodatnia/(ujemna) zmiana stanu należności z tytułu zbycia	(1 978)	102
Aktywowany odzysk z likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	(569)	-
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	8 660	11 012

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Skarb Państwa sprawuje kontrolę nad KGHM Polska Miedź S.A. i jest jego jednostką dominującą, a w związku z tym Spółki Skarbu Państwa (lista Spółek wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.) spełniają definicje jednostek powiązanych. Obroty i salda z tymi jednostkami zostały uwzględnione w informacjach wykazanych w niniejszej notce w pozycjach dotyczących pozostałych podmiotów powiązanych.

Za okres od 01.01.08 do 30.06.08

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
- jednostkom stowarzyszonym	1 398	105	10
- pozostałym podmiotom powiązanym*	27 542	20 125	6
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	28 940	20 230	16

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej.

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, od których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. uzyskała przychody ze sprzedaży (5 największych pozycji):

1. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	12 649
2. Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	11 202
3. Fabryka Przewodów Energetycznych S.A.	6 969
4. CENTROZŁOM WROCLAW S.A.	6 899
5. Huta Będzin S.A.	3 603

Przychody ze sprzedaży do wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 87% przychodów ze sprzedaży do spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 13% stanowią przychody uzyskane od 63 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Za okres od 01.01.07 do 30.06.07

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody z innych transakcji
- jednostkom stowarzyszonym	1 240	104	7
- pozostałym podmiotom powiązanym	33 065	666	123
Razem, przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	34 305	770	130

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązanymi (kontynuacja)

Za okres od 01.01.08 do 30.06.08

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od jednostek stowarzyszonych	19 810	7 643	19
- od pozostałych podmiotów powiązanych*	321 908	51 432	5 629
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	341 718	59 075	5 648

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, od których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. dokonała zakupów (5 największych pozycji):

1. EnergiaPro GRUPA TAURON S.A.	276 190
2. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	44 687
3. NITROERG S.A.	19 617
4. "Stomil-Poznań" S.A.	6 468
5. Zakłady Odzieżowe "TARMILO" Sp. z o.o.	3 725

Zakup od wyżej wymienionych podmiotów stanowi około 97% zakupów dokonanych od spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 3% stanowią zakupy od 96 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Za okres od 01.01.07 do 30.06.07

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakup usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od jednostek stowarzyszonych	15 458	8 423	-
- od pozostałych podmiotów powiązanych	298 913	53 006	2 858
Razem, zakup pochodzący od jednostek powiązanych	314 371	61 429	2 858

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	Za okres od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w RN, płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	728	529
Razem	728	529

Wynagrodzenia Zarządu Jednostki Dominującej	Za okres od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 30.06.07
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 255	2 194
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	391	442
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	16
Razem	2 646	2 652

W wyniku odwołania w pierwszym półroczu 2008 roku Członków Zarządu Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 1 849 tys. zł na odszkodowania z tytułu odwołania ze stanowiska. Odszkodowania zostaną wypłacone po okresie wypowiedzenia tj. w drugim półroczu 2008 roku.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi (kontynuacja)

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Należności od podmiotów powiązanych z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych		
- od jednostek stowarzyszonych	92 028	505
- od pozostałych podmiotów powiązanych *	11 604	16 538
Razem, należności od podmiotów powiązanych	103 632	17 043

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, z którymi Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 czerwca 2008 r. posiadała salda należności z tytułu transakcji sprzedaży (5 największych pozycji):

1. Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	2 498
2. CENTROŁOM WROCŁAW S.A.	2 063
3. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A.	1 910
4. Huta "Będzin" S.A.	798
5. Zakłady Górniczo-Hutnicze "BOLESŁAW" S.A.	597

Należności od wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 92% należności ze sprzedaży do spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 8% stanowią należności od 42 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Wartość odpisów aktualizujących należności od podmiotów powiązanych według stanu na dzień bilansowy oraz wartość odpisów od podmiotów powiązanych odniesiona w okresie obrotowym w rachunek zysków i strat jest nieistotna z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych z tytułu zakupu produktów, usług, towarów, materiałów i aktywów trwałych		
- wobec jednostek stowarzyszonych	5 880	10 463
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych *	74 078	68 393
Razem, zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	79 958	78 856

* Spółki zależne od Skarbu Państwa, wobec których Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 30 czerwca 2008 r. posiadała salda zobowiązań z tytułu transakcji zakupu (5 największych pozycji):

1. EnergiaPro GRUPA TAURON S.A.	57 684
2. NITROERG S.A.	4 262
3. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	1 618
4. "Stomil-Poznań" S.A.	1 457
5. KOFAMA Spółka z o.o.	1 083

Zobowiązania wobec wyżej wymienionych podmiotów stanowią około 97% zobowiązań z tytułu zakupów od spółek zależnych Skarbu Państwa. Pozostałe 3% stanowią zobowiązania wobec 54 podmiotów – pozostałych kontrahentów Grupy Kapitałowej powiązanych ze Skarbem Państwa.

Ponadto, jednostki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. dokonują ze Skarbem Państwa rozliczeń z tytułu różnego rodzaju podatków i opłat. Transakcje te opisano w pozostałych notach sprawozdania finansowego.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Otrzymane gwarancje i poręczenia:	4	4
- od pozostałych podmiotów powiązanych	4	4
Udzielone gwarancje i poręczenia na rzecz:	42	270
- pozostałych podmiotów powiązanych	42	270

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

41. Zobowiązania pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego

Jednostki Grupy Kapitałowej zawarły umowy leasingu operacyjnego dotyczącego najmu pomieszczeń biurowych, pomieszczeń pod sieć radiową i kablową, maszyn górniczych, środków transportu, sprzętu medycznego oraz informatycznego.

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat		
Poniżej jednego roku	19 493	17 056
Od jednego roku do pięciu lat	34 594	34 891
Powyżej pięciu lat	12 934	16 213
Razem:	67 021	68 160

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07
Wartość minimalnych opłat leasingowych	18 147	27 133

42. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe

	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Należności warunkowe	47 601	158 816
- sporne sprawy budżetowe	36 320	146 054
- otrzymane gwarancje	11 281	12 762
Należności pozabilansowe	25 195	25 195
- prace wdrożeniowe, projekty wynalazcze	25 195	25 195
Zobowiązania warunkowe	665 339	708 660
- udzielone gwarancje i poręczenia	35 238	30 002
- zobowiązania wekslowe	9 554	15 501
- sprawy sporne, sądowe w toku	12 986	7 533
- kary warunkowe	1 682	3 893
- zabezpieczenia profilaktyczne z tytułu szkód górniczych	11 208	10 000
- umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.	594 671	641 731
Zobowiązania pozabilansowe - sporne sprawy z tytułu praw wdrożeniowych i projektów wynalazczych	69 176	55 588

Wartości pozycji aktywów warunkowych ustalone zostały na podstawie szacunków.

Informacje o zawarciu umowy w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.

W dniu 10 marca 2006 roku pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. jako kupującymi oraz TDC Mobile International A/S jako sprzedawcą zawarta została „Umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A.” („Umowa”). Zawarcie Umowy zostało poprzedzone zawarciem przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako akcjonariuszami Polkomtel S.A. „Umowy Akcjonariuszy w sprawie nabycia akcji spółki Polkomtel S.A. od TDC Mobile International A/S oraz podjęcia wspólnych działań w celu zbycia wszystkich akcji posiadanych w Polkomtel S.A.”

W wyniku wystąpienia tzw. Zmiany Tytułu Własności w odniesieniu do TDC Mobile International A/S, pozostali akcjonariusze Polkomtel S.A. (w tym Vodafone Americas Inc.) uzyskali, zgodnie z §12.14 Statutu Polkomtel S.A., prawo nabycia łącznie 4 019 780 akcji Polkomtel S.A. znajdujących się w posiadaniu TDC Mobile International A/S, w proporcji równej procentowi akcji będących w posiadaniu każdego z akcjonariuszy w Polkomtel S.A., poza akcjami znajdującymi się w posiadaniu TDC Mobile International A/S. Oferta nabycia została skierowana przez TDC Mobile International A/S do pozostałych akcjonariuszy Polkomtel S.A. w dniu 8 lutego 2006 roku. Zawarcie Umowy nastąpiło w wykonaniu przysługującego KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. prawa nabycia akcji objętych ofertą TDC Mobile International A/S. Z ofertą tą związany jest spór pomiędzy Vodafone Americas Inc. a TDC Mobile International A/S, w związku z którym w dniu 24 lutego 2006 roku ustanowione zostało zabezpieczenie, o którym mowa poniżej.

Na podstawie Umowy może dojść do nabycia przez KGHM Polska Miedź S.A. 980 486 akcji Polkomtel S.A. stanowiących około 4,78% kapitału zakładowego Polkomtel S.A. za cenę nie wyższą niż 214,04 euro (o równowartości 832,72 złotych, według kursu z tabeli kursów nr 50/A/NBP/2006 z dnia 10 marca 2006 r.) za jedną akcję, to jest łącznie za cenę nie wyższą niż 209 863 223,44 euro (o równowartości 816 472 870,79 złotych). W przypadku nabycia przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. akcji na podstawie Umowy, podmioty te razem z posiadanymi obecnie akcjami będą miały łącznie ponad 75% ogólnej liczby akcji Polkomtel S.A.

42. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe (kontynuacja)

Strony zobowiązały się do wspólnego głosowania na walnych zgromadzeniach Polkomtel S.A. za dokonywaniem wypłat w formie dywidend na rzecz akcjonariuszy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, niepodzielonego zysku netto za lata poprzedzające 2005 rok, 100% zysku netto za rok 2005 i rok 2006, oraz nie mniej niż 50% zysków netto Polkomtel S.A., które zostaną osiągnięte w kolejnych latach obrotowych. Kwota dywidend wypłaconych sprzedawcy pomniejszona o odsetki liczone od maksymalnej ceny nabycia akcji może wpływać na obniżenie ostatecznej ceny nabycia akcji.

Umowa została zawarta pod warunkiem zawieszającym wygaśnięcia lub uchylecia w stosunku do akcji objętych Umową ustanowionego postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 lutego 2006 r. zabezpieczenia lub zabezpieczenia udzielonego przez inny organ orzekający (lub innego podobnego środka) zakazującego TDC Mobile International A/S zbycia akcji Polkomtel S.A. objętych Umową.

Zgodnie z Umową KGHM Polska Miedź S.A., PKN Orlen S.A., PSE S.A. i Węgłokoks S.A. jako kupujący uprawnieni są do odstąpienia od wykonania umowy nabycia akcji Polkomtel S.A. objętych Umową, jeśli do dnia 10 marca 2009 roku (lub do innej daty uzgodnionej przez strony) nie spełni się powyższy warunek zawieszający lub do takiej daty będą istnieć inne okoliczności związane ze sporami pomiędzy Vodafone Americas Inc. i TDC Mobile International A/S, mogące stanowić przeszkodę w nabyciu od TDC Mobile International A/S akcji określonych w Umowie, w rezultacie czego Umowa w takiej dacie ulegnie rozwiązaniu.

W dniu 10 marca 2006 roku, Vodafone Americas Inc. wniósł pozew do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy Federalnej Izbie Handlowej w Wiedniu, w którym pozwał sześć podmiotów, określając TDC Mobile International A/S jako głównego pozwanego, Polkomtel S.A. jako pierwszego pomocniczego pozwanego oraz KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN S.A., PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako dalszych pomocniczych pozwanych. W swoim pozwie Vodafone Americas Inc. zakwestionował między innymi sposób ustalenia ceny przez TDC International A/S w ofercie kierowanej do pozostałych akcjonariuszy Polkomtel S.A.

W dniu 28 marca 2008 roku pełnomocnicy procesowi Spółki otrzymali odpis częściowego wyroku Trybunału Arbitrażowego w Wiedniu w sprawie z powództwa Vodafone Americas Inc. przeciwko Polkomtel S.A. i pozostałym akcjonariuszom Polkomtel S.A.

Trybunał stwierdził, że umowa z dnia 10 marca 2006 roku, dotycząca zakupu pozostałej części akcji Polkomtel S.A. należących do TDC Mobile International A/S przez polskich akcjonariuszy Polkomtel S.A. z dnia 10 marca 2006 roku jest ważna i nie narusza postanowień statutu Polkomtel S.A. ani umów akcjonariuszy. Obecnie trwa analiza prawna skutków ww. orzeczenia, która pozwoli na ustalenie dalszych kroków postępowania w tej sprawie.

Sprawy sporne budżetowe.

Regulacje prawne dotyczące obszarów podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób prawnych w roku 2007 - poza wyjątkiem, w zakresie przyjętego przez Jednostkę Dominującą sposobu rozliczania różnic kursowych metodą bilansową - nie uległy istotnej zmianie w stosunku do roku poprzedniego, które to zmiany skutkowałyby znaczącymi dla Jednostki Dominującej zmianami w zakresie polityki podatkowej.

Pomimo pewnej stabilizacji orzecznictwa podatkowego sądowo-administracyjnego oraz interpretacji podatkowych wydawanych przez organy podatkowe - poprzez wprowadzony obowiązek wydawania indywidualnych interpretacji dotyczących problemów prawa podatkowego przez Ministra Finansów, w dalszym ciągu istnieją obszary niepewności i sporów. Zagadnienia w zakresie kwalifikacji kosztów podatkowych oraz ustalania podstawy opodatkowania są i w dalszym ciągu mogą powodować ryzyko podatkowe dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Organ podatkowy zgodnie ze swoimi kompetencjami mogą przeprowadzić kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujęte w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklarację/zeznanie podatkowe i ustalono wynik finansowy z działalności. Przy braku jednoznaczności przepisów podatkowych oraz stanowisk interpretacyjnych organów podatkowych, zjawiska te mogą obciążyć KGHM Polska Miedź S.A. dodatkowym wymiarem podatku oraz odsetek i sankcji podatkowych.

W opinii Zarządu Jednostki Dominującej, nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych.

Z tytułu toczących się spornych spraw budżetowych, dotyczących podatków dochodowych oraz podatku od towarów i usług - należności warunkowe na dzień bilansowy stanowią 6 383 tys. zł, z tego:

	tys. zł
- Podatek dochodowy od osób prawnych za 2000 r.	360
- Podatek dochodowy od osób prawnych za 2001 r.	2 117
- Podatek dochodowy od osób fizycznych za 2001 r.	290
- Podatek dochodowy od osób fizycznych za 2000 r.	1 702
- Podatek dochodowy od osób prawnych (zryczałtowany) za 2003 r.	1 914

Natomiast należności warunkowe dotyczące spraw spornych w podatku od nieruchomości wyrobisk górniczych stanowią 2 454 tys. zł (na 31 grudnia 2007 r. 119 628 tys. zł). W wyniku rozpatrzenia skargi konstytucyjnej, złożonej w dniu 14 lipca 2006 roku przez KGHM Polska Miedź S.A., w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych oraz budowli i urządzeń zlokalizowanych w tych wyrobiskach, Trybunał Konstytucyjny w dniu 8 kwietnia 2008 roku wydał postanowienie, w którym umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia. Spółka nie zgadzając się z takim rozstrzygnięciem w dniu 26 maja 2008 roku złożyła do Trybunału Konstytucyjnego zażalenie na wydane postanowienie. Podstawą zażalenia było głównie stanowisko Ministra Skarbu Państwa zawarte w piśmie z dnia 25 marca 2008 roku, w którym organ ten wskazał, że Skarb Państwa nie wywiera na KGHM Polska Miedź S.A. decydującego wpływu w rozumieniu ustawy o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorstwami publicznymi, co oznacza, iż Jednostka Dominująca nie należy do kategorii podmiotów publicznych.

42. Pozycje warunkowe i pozostałe pozabilansowe (kontynuacja)

Zatem Jednostce Dominującej przysługują, jak każdemu innemu podmiotowi gospodarczemu, takie prawa jak ochrona konstytucyjna oraz prawo dostępu do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Jednostka Dominująca wycofała z sądów administracyjnych skargi dotyczące podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych za lata 2003-2007.

Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego nie rodzi skutków finansowych dla KGHM Polska Miedź S.A. z uwagi na fakt, że Jednostka Dominująca na bieżąco regulowała zobowiązania dotyczące podatku od nieruchomości, wynikające z decyzji wydawanych przez organy podatkowe.

W spółkach Grupy Kapitałowej kontynuowane były postępowania w trybie odwoławczym dotyczące kontroli przeprowadzonych w latach poprzednich.

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

W 2007 roku zostało przeprowadzone w spółce zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. postępowanie kontrolne Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu O/Z w Legnicy w zakresie wywiązywania się z obowiązków podatkowych w roku 2004. Postępowanie zakończyło się wydaniem dwóch decyzji dotyczących domiaru podatku akcyzowego na łączną kwotę 7 721 tys. zł.

Główne zarzuty dotyczą przyjmowania od nabywców oświadczeń o przeznaczeniu oleju opałowego zawierających fikcyjne dane personalne, oraz sprzedaży oleju opałowego w ilościach hurtowych, sugerującą przeznaczenie na cele handlowe.

W dniu 20 grudnia 2007 roku spółka złożyła odwołanie od powyższych decyzji do Izby Celnej we Wrocławiu. Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu uchylił decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Urząd Kontroli Skarbowej wyznaczył termin wydania decyzji do dnia 17 września 2008 roku.

W spółce zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o., z tytułu spornych spraw budżetowych należności warunkowe wynoszą 23 658 tys. zł, z czego:

– Podatek akcyzowy	22 579
– Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania	1 079

DIALOG S.A.

Spółka DIALOG S.A. występuje jako strona skarżąca w szeregu postępowań dotyczących lat ubiegłych, których przedmiotem jest wyłączenie z podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości linii telekomunikacyjnych, w rozumieniu spółki nie będących budowlami podlegającymi opodatkowaniu tym podatkiem. Na dzień 30 czerwca 2008 roku łączna wartość przedmiotu sporu wynosi 982 tys. zł.

Kontrole podatkowe.

W I półroczu 2008 roku nie zostały wszczęte wobec Jednostki Dominującej kontrole podatkowe. Kontynuowane były zaś postępowania podatkowe (w tym w trybie odwoławczym), wszczęte w latach ubiegłych.

W następstwie przeprowadzonego postępowania Naczelnik Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego w czerwcu 2008 roku wydał Jednostce Dominującej decyzję w sprawie określenia nadwyżki podatku naliczonego nad należnym za miesiąc grudzień 2005 roku, od której Jednostka Dominująca wniosła odwołanie do organu II instancji (kwota sporna 53 tys. zł).

W wyniku kontroli przeprowadzonej w latach 2006 – 2007 przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu O/Z w Legnicy, w zakresie „Rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu lub państwowych funduszy celowych za 2003 rok”, na dzień 30 czerwca 2008 roku określono Jednostce Dominującej zaległości w podatku od towarów i usług w kwocie 81 tys. zł (wraz z dodatkowym zobowiązaniem). W/w zobowiązanie zostało przez Jednostkę Dominującą uregulowane, przy czym od wydanej decyzji w sprawie VAT wniesione zostało odwołanie do Izby Skarbowej.

Natomiast w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2003 rok Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej wydał decyzję określającą Jednostce Dominującej zaległość w kwocie 7 084 tys. zł. Przedmiotowa decyzja – w wyniku wniesienia odwołania – została uchylona przez organ II instancji i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Dotychczas Dyrektor UKS nie wydał w tym zakresie ponownej decyzji. Niemniej jednak szacuje się, że kwota zaległości nie ulegnie zmianie i będzie stanowić 7 084 tys. zł.

W I półroczu 2008 roku w spółkach Grupy Kapitałowej prowadzone były kontrole Urzędu Kontroli Skarbowej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędu Celnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono większych nieprawidłowości w zakresie zobowiązań budżetowych.

Realizacja umowy z PGNiG

Dwie umowy podpisane w dniu 1 grudnia 2003 roku pomiędzy PGNiG S.A. i „Energetyka” sp. z o.o. na dostawy gazu na potrzeby skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła (z późniejszymi aneksami) w dalszym ciągu obowiązują obie strony.

Spółka zależna „Energetyka” sp. z o.o. zaktualizowała program modernizacji swoich mocy elektroenergetycznych, wynikający z oceny zapotrzebowania na energię cieplną i elektryczną oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. z uwzględnieniem aktualnych kosztów produkcji.

„Energetyka” sp. z o.o. kontynuuje rozmowy z PGNiG S.A., przy udziale KGHM Polska Miedź S.A., mające na celu dostosowanie umów do potrzeb energetycznych KGHM Polska Miedź S.A. i zapewnienie opłacalności całego przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę przebieg negocjacji, ryzyko dochodzenia przez PGNiG S.A. od „Energetyka” sp. z o.o. jakichkolwiek kar umownych jest na dzień dzisiejszy znikome.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
zatwierdzonych przez Unię Europejską
za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.
(kwoty w tabelach wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

43. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej kształtowało się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.08 do 30.06.08	od 01.01.07 do 31.12.07
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	8 639	8 428
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	19 587	19 264
Razem	28 226	27 692

44. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Saldo netto ZFŚS na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi 1 745 tys. zł - należności z tytułu funduszu socjalnego, na dzień 31 grudnia 2007 roku saldo netto ZFŚS wynosi 3 643 tys. zł - zobowiązania z tytułu funduszu socjalnego. Grupa Kapitałowa dokonuje kompensaty aktywów funduszu ze zobowiązaniami wobec funduszu.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów funduszu.

Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	Stan na dzień	
	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007
Pożyczki udzielone pracownikom	101 049	85 762
Pozostałe należności	1 033	113
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71 521	44 931
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(171 858)	(134 449)
Saldo po kompensacie	1 745	(3 643)

Rozliczenie salda następuje w następnych okresach po dokonaniu refundacji środków.

Odpisy na Fundusz Socjalny w okresie obrotowym	94 137	111 076
---	--------	---------

45. Dotacje Państwowe

Stan dotacji państwowych ujętych na rozliczeniach międzyokresowych przychodów na dzień 30 czerwca 2008 roku stanowi 1 831 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 1 877 tys. zł). Środki pochodzą z funduszy unijnych jak i pozaunijnych. Są to dotacje pieniężne otrzymane na nabycie rzeczowych aktywów trwałych, na prowadzenie prac rozwojowych, których efektem są aktywowane wartości niematerialne oraz na dofinansowanie szkoleń pracowników.

Spółki Grupy Kapitałowej otrzymują również pomoc publiczną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie preferencyjnego oprocentowania pożyczek jak i umorzenia pożyczek.

46. Zdarzenia po dniu bilansowym

Zawarcie umowy handlowej

Dnia 7 sierpnia 2008 roku została zawarta umowa pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Wieland Werke AG na sprzedaż katod miedzianych w latach 2009-2011.

Wartość przedmiotu umowy szacowana jest, w zależności od poziomu wykorzystania opcji ilościowej, od 369 727 tys. USD do 448 955 tys. USD, tj. od 775 503 tys. zł do 941 683 tys. zł. Wartość została obliczona szacunkowo jako przewidywana cena miedzi (w oparciu o krzywą terminową) oraz kurs NBP z dnia 7 sierpnia 2008 roku.

Łączna szacunkowa wartość umów zawartych pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Wieland Werke AG w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy wynosi, w zależności od poziomu wykorzystania opcji ilościowej, od 1 087 061 tys. zł do 1 278 007 tys. zł.

Umową o największej wartości zawartą w tym okresie jest powyższa umowa.

46. Zdarzenia po dniu bilansowym (kontynuacja)

Podwyższenie kapitału w spółce zależnej

Dnia 12 sierpnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PeBeKa S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 18 715 tys. zł, poprzez emisję 306 804 akcji imiennych o wartości nominalnej 61,00 zł każda i pokrycie ich wkładem pieniężnym przez jedynego akcjonariusza spółki, KGHM Polska Miedź S.A. Środki z podwyższenia kapitału zakładowego zostaną przeznaczone na rozwój spółki.

Zmiana kapitału zakładowego spółki PeBeKa S.A. została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 26 sierpnia 2008 roku.

Zbycie udziałów MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.

Dnia 26 sierpnia 2008 roku Jednostka Dominująca zbyła na rzecz MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. 13 500 udziałów tej spółki, stanowiących 30 % kapitału zakładowego MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. i uprawniających do wykonywania 30% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Udziały zostały zbyte na podstawie zawartej pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. „Umowy nabycia udziałów w celu umorzenia” z dnia 26 sierpnia 2008 roku. Cena zbycia 13 500 udziałów o łącznej wartości nominalnej 1 350 tys. zł wynosi 8 542 tys. zł (632,75 zł za jeden udział). Cena podlega zapłacie w terminie dwóch tygodni od zarejestrowania przez Sąd obniżenia kapitału zakładowego MINOVA-KSANTE Spółka z o.o. w wyniku umorzenia nabytych na podstawie powyższej umowy udziałów. Zbywane udziały miały charakter długoterminowej lokaty kapitałowej, a ich wartość ewidencyjna wynosiła 1 309 tys. zł.

Po powyższej transakcji KGHM Polska Miedź S.A. nie posiada udziałów w kapitale zakładowym MINOVA-KSANTE Spółka z o.o.

Wyrok Sądu w sprawie zapłaty odszkodowania z tytułu utraty właściwości wody w skutek działalności Jednostki Dominującej

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2008 roku Sąd Okręgowy w Legnicy Wydział Cywilny oddalił powództwo Bobmark International Sp. z o.o. w całości i uznał je za oczywiście bezzasadne. Wyrok jest nieprawomocny. (Szczegóły sprawy str. 21 Sprawozdanie z działalności Spółki).

Wykreślenie z rejestru przedsiębiorców spółki Przedsiębiorstwo Eksploatacji Wód Aquakonrad Spółka Akcyjna w upadłości.

W dniu 20 marca 2008 roku została wykreślona z rejestru przedsiębiorców spółka Przedsiębiorstwo Eksploatacji Wód Aquakonrad Spółka Akcyjna w upadłości.

Dopłata do kapitału w spółce zależnej

W dniu 17 września 2008 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników KGHM CUPRUM sp. z o.o.-CBR o dopłacie do kapitału w kwocie 1 500 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie I etapu prac eksploracyjnych w obszarze Weisswasser. Wyplata środków z tytułu dopłaty nastąpiła w terminie 2 tygodni od daty niniejszej uchwały Zgromadzenia Wspólników. Dopłata ma charakter zwrotny, termin zwrotu dopłaty do dnia 31 grudnia 2009 roku.

Warunkowa umowa nabycia udziałów

W dniu 22 września 2008 roku Telefonia DIALOG S.A. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) zawarła z PKN Orlen S.A. warunkową umowę nabycia udziałów Petrotel Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku.

W wyniku zawarcia umowy Telefonia DIALOG S.A. nabędzie 6 150 udziałów Petrotel Sp. z o.o., o wartości nominalnej 1 000 zł za każdy udział oraz łącznej wartości nominalnej 6 150 tys. zł, stanowiących 75% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników Petrotel Sp. z o.o. Cena nabycia 75% udziałów Petrotel Sp. z o.o. wynosi 32 411 tys. zł, tj. po 5 270 zł za 1 udział.

Własność udziałów przejdzie na Telefonię DIALOG S.A. pod warunkiem nie skorzystania przez pozostałych udziałowców Petrotel Sp. z o.o. z przysługującego im prawa pierwszeństwa nabycia udziałów, zgodnie z § 13 Umowy spółki Petrotel Sp. z o.o. oraz zapłaty pełnej kwoty stanowiącej cenę zakupu udziałów. Procedura realizacji prawa pierwszeństwa nabycia udziałów zostanie zakończona w ciągu 3-4 tygodni od dnia podpisania umowy.

Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki Vivid.pl S.A.

Dnia 24 września 2008 roku Zarząd Vivid.pl S.A. (jednostka pośrednio zależna KGHM Polska Miedź S.A.), złożył do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie X Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Naprawczych, wniosek o ogłoszenie upadłości spółki Vivid.pl S.A.

100% udziałów w kapitale zakładowym Vivid.pl S.A. posiada Telefonia DIALOG S.A. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.). Wartość księgowa netto tych udziałów w aktywach Telefonii DIALOG S.A. wynosi 4 279 tys. zł.

Ogłoszenie upadłości spółki Vivid.pl S.A.

Dnia 29 września 2008 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych, postanowieniem z dnia 29 września 2008 roku ogłosił upadłość spółki Vivid.pl S.A. z siedzibą w Warszawie. Sąd wyznaczył sędziego komisarza - SSR Arkadiusza Zagrobelnego oraz syndyka masy upadłości - Jacka Filiksa.

Uprawomocnienie postanowienia o upadłości nastąpi 10 października 2008 roku.

46. Zdarzenia po dniu bilansowym (kontynuacja)

Objęcie przez POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. udziałów w nowo utworzonej spółce

Dnia 19 września 2008 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisaniu do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców spółkę PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. z siedzibą w Polkowicach. Kapitał zakładowy nowo utworzonego podmiotu wynosi 100 tys. zł i dzieli się na 100 udziałów po 1000 zł każdy.

W zawiązanej spółce - PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. - POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) objęła 99 udziałów o wartości nominalnej 1000 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 99 tys. zł, co stanowi 99% udziałów w kapitale zakładowym tej spółki i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Wartość ewidencyjna udziałów PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. w księgach POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. wynosi 99 tys. zł. Objęte przez POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. udziały, za cenę zgodną z wartością nominalną, zostały w całości pokryte gotówką.

POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. stała się właścicielem 99% udziałów w PMT Linie Kolejowe sp. z o.o., 1% udziałów w PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. posiada PHP Mercus sp. z o.o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.).

Założenie spółki i przejęcie przez nią zarządzania infrastrukturą kolejową umożliwi PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. pobieranie opłat za udostępnianie tejże infrastruktury innym przewoźnikom. Efektem podjęcia działalności przez PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. będzie polepszenie efektywności posiadanego przez POL-MIEDŹ TRANS sp. z o.o. majątku.

PODPISY

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
07.10.2008 r.	<i>Mirosław Krutin</i>	Prezes Zarządu	
07.10.2008 r.	<i>Herbert Wirth</i>	I Wiceprezes Zarządu	
07.10.2008 r.	<i>Maciej Tybura</i>	Wiceprezes Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
07.10.2008 r.	<i>Ludmiła Mordylak</i>	Główny Księgowy KGHM Dyrektor Generalny Centrum Usług Księgowych	